

NEBOJŠA RADOVIĆ

MASLINA

Nikšić, 2025.

NEBOJŠA RADOVIĆ

MASLINA

IZDAVAČ

UREDNIK

LEKTOR

PRELOM

DIZAJN KORICE

ŠTAMPA

TIRAŽ

Ovu zbirku priča posthumno objavljuju Nebojšini prijatelji

SADRŽAJ

ĐE SE ĐEDE

- Hej!
- E ?
- Nisam sigurna da li sam te pozvala na ovo što mislim da bi trebalo da bude..
- Nisi da znam u ovu pamet. A šta bi to trebalo?
- Pa kažem ti, nisam sigurna..
- Ako znam šta si mi rekla, oca mi je..i !
- Nešto sam spremala, a čini mi se da nije uspjelo..
- Otkud ću znati ako ne probam..
- Pa aj svrni dok nije šljonulo.
- Evo sa' se spremam da pojašem makinu.
- Aj poitaj, oladiće se.
- Eto me na 'vi čas.
- Čekam te..
- Volim te!

AMBER ROOM

Snijeg suv ko kokosovo brašno
Ja mokar do gole kože
Nije baš sve baš tako strašno
I od goreg gore da bude može
Otvorenih očiju u put žmurim
Flaša se kotrlja oko nogu
Ovoga jutra ka tebi jurim
Ko narkoman po svoju drogu
Znam, čekaš me topla i meka
Tope se pahulje po tvojoj koži
Ići ćemo na čudna ostrva neka
Preturam misli a želja se množi
Parkiram dok ispod guma pršti
Ti gola ispred kamina ležiš
Podrhtava usna a čelo se mršti
Zavija kurjak ti tiho režiš
Tako sam miran dok sam u tebi
Ulazim tiho u tvoju sobu
Ne bih ni bio, da ti ne bi
Upлаšen glumac pred glavnu probu
Soba u šumi od ćilibara
Fotelja na tufne grli tijela
More si duboko ja plitka bara
Tamno sam platno ti boja bijela
Volim te toliko da nećeš znati

Sada kad si negdje daleko

Ja ću ti i dalje poljupce slati

Ti tvrda glavo i srce meko

HERMIZ I SUZE

Ušla je ko razbojnik u salun i u trenu pokorila svu ljepotu. Sklanjale su se napirlitane dame i zbunjene kauboji da prođe opasnost. Ne, nije bila ljepša od drugih gaovica i pastrmki, koje su se praćakale u plićaku rijeke Blues. Bila je nekako slobodnija. Svojija. Bila je i led i lava. Kako da vam kažem..

Boljela je „ona stvar“ za sve. Došla je da udovolji sebi i to je i radila. Mi okolo bili smo samo ponizne sluge njenih pogleda i živi dekor njene pojave. Poželio sam da je nemam. Jer svi su je imali. U snovima i željama. Još se ni ona vrata na ulazu nisu umirila a ona je krenula da „puca“ po okolnim gostima. Jeste. Slab sam na somot. Na mračno gustu kosu i crne ribizle. Ali ono što je i prije njene prisutnosti prodrlo do mojih neurona bio je taj parfem. Hermiz i suze.

Objašnjavala je njegov sastav kroz šumu zvukova. Trudio sam se da je ne gledam u oči. Žmurio i mirisao. Bila je nečija. Pričala o djeci i imenima.

Eritreji.

O gitaristi u transu.

O nekoj pjesmi koju je nespretno pjevušila.

A ja sam je samo udisao.

Ovaj lokal je drugačiji od drugih..

Ne smrdi na duvan.

On miluje mirisima.

Miriše na žene.

Na tek opranu kosu.

Na ševerni vjetar.

Na mlijeko za tijelo..

Na prosuto pivo.

Na picu i kobasice.

Iskočih na ulicu ko kufer iz voza. Magla se bijaše povukla a nebo izbistrilo. Krenuh laganim korakom kroz noć. Na trgu slupan auto i iskrljan cvijećnjak. Miriše prosuto ulje iz mjenjača. SA-E90..

– Ako si išta bio u prošlom životu onda je to pas!

- A sad kao nisi?
- E neka sam!
- Pa dobro, što se odmah ljutiš.
- Ma ne ljutim se, nego..

Dođoh kući i prekinuh dijalog sa sobom. Zgrabih šerpu varenike sa šporeta, prstom skrajnuh skorup u stranu i navedoh.

Još topla..

MONOLOG

Ne znam za vas, ali meni je dobro sve dok mi je loše.

Navikli smo se nekako jedno na drugo.

Ali šta ću sutra kad ode i dođe dobro?

Ništa. Trpjeću i čekati da se vrati.

Nije to baš tako lako..

Trebaće vremena..

Znam..

Zato i vrijedi čekati.

Često se sjetim mudrosti iz klozeta jedne željezničke stanice. Na zidu nisko, odmah uz sami čučavac, neko je bio vrijedan i napisao: „Dobre djevojke su dobre, loše su puuuno bolje.“

Loše čini dobro.

Dobro ne čini ništa, osim ispraznosti i dosade.

Neko će reći: „A malo li je?“

A onda se branim „drugom“.

Karen Blixen je jednom izjavila: „Između tuge i ništa, izabrala sam tugu.“

E ja biram ništa!!

Ma lažem kad zinem..

Svaki put je prigrlim ko majka dijete.

I tebe, ludačo moja..

ZNAK

A govorili su mi..

Ne motaj se oko nje, ne gledaj je u oči, urokljive su..

Vještica je to!

Zavrćela je mnogima kapu, što neće i tebi.

Ali nema gore kombinacije od moje..

Ovan, u podznaku ovca.

I kad prvi zajoli i upre, ovaj drugi pati i bleji u nedogled.

Ne pitajte ništa..

Da li je to prevelik razmak između očiju, vrh nosa, ili možda nespretni ples u poluopijenom stanju..

Ne znam.

Znam samo da su nam se u jednom trenu susreli pogledi i da je to bio početak kraja..

Mog kraja.

Gledali smo film unazad.

Kao da smo bili, a sad nismo..

A jesmo, iako nikad nećemo biti..

E baš tada, pokrenula je lavinu u meni..

Topli karamel klizi niz planinu..

Šta ima posebno u toj ženi?

Branim se nevjesto..

A muževno smijuljim..

Pa prozborim ponešto..

Ne tražim ti više ništa.

Uzeo sam otrova dovoljno.

Tako bih rado s tobom ostao..

A odlazim nevoljno.

Shvataš li šta si uradila?

Pobrkala me skroz..

Priča u pjesmi, pjesma u priči..

Ti luda ženo!

Krenuo bio na brod, a stigao na voz.

PRIVEZAK

Bila je zbunjena i tiha kad sam je upoznao.

Radila u jednoj prodavnici obuće.

Bila je tako sićušna i skladna.

Imala je grudi polovine jabuke sa suvicom na vrhu.

Tufahije..

Ako ćemo iskreno, onda da raspalim po tim šiljavim čašicama.

Njena koljena su me izluđivala!

I još jedna stvar..

Te izbačene kosti donjih čeljusti odavale su aristokratski šarm.

Dinastija..

Bila je plava..

I sve na njoj podsjećalo je na more i sunce. I kosa, i oči, i struk, i stopala..

Jednom je plakala, i vidio sam bisere kako se kotrljaju niz pješčanu obalu njenih obraza.

Tirkizni klikeri gledali su u put.

Htjedoh da ih obrišem, ali bijaše ljeto i vruć kamen.

Ispariše brzo.

Bila je mlada. Puno mlađa.

Bijaše dan a poželjeh noć.

I bi večer u starom gradu.

Spavali smo zajedno u kamenoj zgradi..

Ona u jednom, a ja u krevetu pored.

Osluškiavao sam njenu dušu mladu..

Kako tako sitna ima toliku moć.

Sanjao sam Sarajevo, Ilidžu i prazne kočije..

I dugački drvored.

MOJE, PA NJIHOVO

- Hoćeš li mi odrecitovati neku tvoju pjesmu?
  - Ne pada mi na pamet..
  - Ali zašto?
  - Zato što ne mogu. Nisu više moje. Sad su nečije.
  - Kako to misliš?
  - Pa bile su nekad..
- Dok su bivale u meni..
- A onda bih ih puštao..
- Ko golubove sa vrha zgrade..
- Odlazile bi daleko, da slete nekom..
- I više mi se nikada ne bi vraćale..
- Zaboravljao bih i brisao..
- Ne bih se ni njihovih imena sjećao..
- Rane bi polako ožiljci prekrili.
- A zatim bih opet nove pisao..

KADA TI

S' Agapó..

Kako tako lako izgovoriš to?

A ja gužvam i muljam u sebi..

Biram tren, zalazak i mjesto..

Čekam kad sam najviše u tebi,

Spremam ti pastu, i crveni pesto.

„Volim te“..

Kažeš, a znam da bolim te..

Samo bez veze trošiš riječi..

I ne slutiš koliko si svoja..

Sâm tvoj pogled mene liječi,

I svaka tvoja pora je moja.

Pričaš mi da puno pijem.

A ja se na to samo smijem..

Možda te Mićan već naslikao.

U malenoj sobi čamim sam..

Sve sam suze odavno isplakao,

Bijelo je platno i prazan je ram.

Pišem ti pjesmu a ne znam da pišem..

Dišem ti ime a jedva da dišem,

Zorba ovog puta igra sam..

Nosim ti prazne kutije boli..

Ja nemam više šta da ti dam,

Samo obraze sa ukusom soli.

BOLES

I lažovi i lopovi..

Pričaće vam istinu – sumnjaćete.

Govoriće laži – vjerovaćete.

Često ni oni sami neće znati šta je jedno, a šta drugo.

Svašta će izmisliti ne bi li vam dušu ukrali.

Takvi su pisci.

PRAZNIK

Pričali smo dosta prije toga, pa nek se ljuti koliko oće..

Rekao sam mu da ovo nije običan sastanak, da nema zajebancije i opuštanja, da je to rvanje na diplomatskom nivou, da se rijetko takva prilika ukazuje a još manje propušta, i da ovog puta mora da dâ sve od sebe. U suprotnom, ide u obližnju mesnu industriju da pokvari ukus dimljenim kobasicama.

I stvarno, nije me iznevjerio.

Pokazao se ko zdrav, žilav i izdržljiv momak. Zbog dobrog vladanja i izgaranja na poslu, pohvalio sam ga ispred čitavog kolektiva. Sat sa gravurom nije dolazio u obzir, jer nije bio još za penziju.

– Obuci nešto lijepo.. Orgazam je praznik – rekla je dok smo još bili na visinskim pripremama.

Znala je šta volim.. Znala je sve.. A ja o njoj nijesam želio da znam ama baš ništa, osim samo da sam je zavolio u trenu, blesavo i naivno ko dječak u pubertetu. Bljesnula je na vratima ko engleska učenica. Kratka teget suknja na falte i mrežaste dokoljenice. Bijela raskopčana košulja i ulašteno lice. Opojni miris toplog parfema. Lakovane brodarice sa zvončićima. Njena kosa ko mlada kukurzna svila. Klizi mi pod prstima. Njena duša topla i mila. A onda, predstava samo za mene. Kaubojke od jelenske kože, nagužvane oko listova i čipkani korset oblačen kašikom za cipele. Dobro se sjećam kraja usne, podignute obrve i boce u ruci..

Angel's Envy Kentucky Straight Bourbon Whiskey

– Srećan rođendan! – rekla je jedva čujno.

– Pa nije mi još..

– Sad će da ti bude. Ima da se rodiš nanovo.

Zarih očnjake u njenu kožu ko pirun u krempitu. Pištali su sokovi na svaku stranu. Progutah je u slast.

– Polako majmune, kud si zadro. Sačekaj da pusti mast.

Izvukla je i poslednju kap života iz mene. Teturam ko pijan. A samo njom opijen. Cvilim ko napušteno štene. Nestala je kako je i došla. Ko zimski sunčan dan..

Burna je bila godina prošla.

NEMOĆ

Govorila je dok su joj usne mirovale.

Njene oči su se pokretale i pričale.

Bilo joj je..

I meni, dok sam je gledao i osjećao..

Ne mora sve da pređe preko zuba i jezika..

Nešto dolazi iz lubine..

Iz te istrugane ljudske pećine, gdje kad izgovoriš riječ, ona se ponovi nekoliko puta prije nego se se zalijepi za dušu onog koji sluša.

Teško mi je!

Ćutala je vrišteći..

Ne mogu više!

A ja sam je samo nemoćno gledao..

Nijesam mogao ništa.

Bilo je kasno da je zagrlim.

Šta je u stvari prijatelj?

Pravi prijatelj..

Onaj koji osjeti i prije nego mu se požališ..

Onaj koji reaguje pri prvom signalu za pomoć..

Onaj koji zaplače i prije nego igla počne da grebe ploču.

A ne kao sad..

Kao kad odgledaš film i onako stojeći u mraku, dok zuriš u popis glumaca i ekipe uz srceparajuću muziku zaplačeš..

Nije to to..

Nije to ta suza.

Ona iskrena..

To ti je moj prijatelju komercijala.

Vještačka inteligencija..

Nema u njoj ni soli, ni bola..

Ne peče dok se kotrlja..

Takva suza ne ostavlja bijeli trag po obrazu.

Nestaje, čim se izgubiš u gomili pri izlasku..

Nijesi stigao ni da pređeš ulicu, a već ti je osmijeh na licu.

Zaborav.

Kuda su nestali oni ljudi?

I kako sam sâm u svom ovom bolu..

Zar mora sve da bude protiv nas?

I zašto je noć ovako bistra?

Dokle!!

Vrisnuh tiho na sav glas!

KOSARA

Svileni gajtani klize pod mojom rukom.

Pažljivo ih razdvajam i motam oko prstiju.

Kao da pletem pletenicu.

To je taj osjećaj koji me izluđuje.

Ta slika koju želim da zadržim.

U daljini vidim brda.

Rijeku i vodenicu.

Ređaju se nadražaji jedan za drugim, kao jutarnji talasi miluju pješčanu obalu.

Tvoja kosa u neskladu.

Pregusta i preduga, a ti sitna.

Prozukli glas i neobično tanan struk.

Milina.

Kad izranjaš i kad vodopadi krenu s tvojih grudi.

Bučna je ta tišina.

I čuje se samo muk.

Kosara.

Tako mi se s tobom putuje za Portugal.

Baš sad, u proljeće..

2LONG

Predugo..

Tvojim pogledom zarobljen.

Predugo..

Čekam da se pojaviš.

Predugo..

Da kažem da ti si ta.

Predugo..

Traje sva ova patnja.

Pristajem..

Nađi nekog boljeg i ljepšeg.

Grli ga i ljubi dok hodate gradom.

A ja ću uvijek biti tvoja pratnja.

Usamljen mladoženja s buketom kala.

Koji traga za svojom mladom.

KAFA I ČEVAPI

Dugo nisam volio ni jedno ni drugo. Ovo prvo prvo bi mi zorom napunilo nozdrve, pomiješano sa duvanskim dimom i komšijskim glasovima dok bih polubudan ležao pokriven teškim jorganom. Znao se ritual. Komšije su bile najbliže svojte. Dobro, zlo, sreća, tuga.. sve se dijelilo. Išlo bi se za šećer, so, komad ljeba za nenadne goste. Davalo bi se i tražilo. I ne bi se gledalo i mjerilo.

Ovo drugo bi se provlačilo po usputnim autobuskim stanicama, dugim čekanjima prilijepljenog obraza na masnom staklu i podignutog vrata ko pelikan punog kljuna. Da, to je taj osjećaj kad napuniš usta povraćkom i kad rukom pokušavaš da zadržiš mlaz.

– Majstore, kesa!

Doviknuo bi neko kondukteru. A onda bi on lijeno ustao, kao da se ne radi o životu i smrti, i iz škafa iznad vozača izvukao jednu iz prljavo-crne gomile. Dodao bi je prvom putniku i zatim bi ona krenula od ruke do ruke dok ne bi došla do same žrtve. Čitavu vječnost bi trajalo razdvajanje tog slijepljenog i pogužvanoh parčeta najlona. I tad bi krenulo, pa prst u grlo, pa malo lakše, pa mirovanje i čekanje sledećeg talasa. Onda bih neko otvorio uski horizontalni prozor sa klizačem pri samom vrhu, i izbacio sve to u prirodu.

Pauza..

E baš tad bi kroz otvorena vrata autobusa ko neobičan putnik ušao miris roštilja.

– Uzmi.. Moraš jesti, biće ti lakše.

Jeo bih silom i na sramotu. Gutao bih tu parčad polusagorelog mesa, čupkajući krajeve mekanog i toplog somuna. Govno bih pojeo samo da me prođe muka. Da mi makar mrvu bude lakše. Ta dva mirisa su obilježila moje rano odrastanje. Neki ti zovu djetinjstvo, ja ne. Prošlo otad komad.. Nakupeljalo se godina. Ja već zabičio.. Krenuo da dižem tegove u podrumu.. Da se brijem i da se bijem. I nekako sam oboje počeo u isto vrijeme. I kafu i čevape. I dan-danas isto. I neka to, nego još ujutru prospem malo po šporetu da mi jače zamiriše. Sjetio se kako je baba to radila. A čevapi.. Lud za njima!

Skoro išli u Sarajevo kod „Brailovića“. Dočekao nas čovjek, nema šta. Poručili „Čudo Viđeno“. Ogromna tepsija svakakvog mesa! I pečenja ispod sača, i kivanog..

A ja navalio na njih ko gladna godina!

ŽAR

Ni slutio nijesam šta je to sreća
dok se ne sretosmo u tvojim očima..
Bila si zakrpa, ja trošna vreća,
u vedrim i hladnim zimskim noćima.
Otkud sam znao kako se voli,
sve dok tebe ne dobih na dar..
I kako ljubav zna da zaboli,
kad golom rukom miluješ žar.
Ništa ti nijesam tada bio,
nijesam više ni tako mlad..
Kako sam samo brzo ostario,
pa ti neke pjesme šaljem tek sad.
U istoj predstavi umorni pajac,
glumi za tebe i tvoje snove..
Na sceni žagor u duši tajac,
stare su sve ove godine nove.
Ništa ja ne znam i neću znati,
kako si tada svijetlila u mraku..
Ko poljsko cvijeće zvijezde ću brati,
poželjeh jednu, a ubrah ti svaku..

PLES

Pitaš me zašto te tako gledam.

Jesam li pijan..

A ja ni liznuo nisam.

Samo tobom trajno opijen..

Prstima dodiruješ mekanu kosu.

Namještaš sat na uskom zglobu.

I taj kardigan u struku pripijen.

Dugmići kojima je duša u nosu..

Livena haljina i obrva kôsa,

Fotelja koja umije da grli..

Srebrni lančić i štikla na podu.

Niz moju butinu tvoja noga bosa.

Pitaš me pogledom koliko si moja.

Držim te čvrsto da ne odletiš.

Ljubav je naša najljepša boja.

Jednom ćeš svega da sjetiš.

I sve moje pripada tebi..

GRAD

Kad već nisi u svome svoj..
Kako onda u tuđem da bivaš?
Ti jesi ptica, ali si noj,
i nikad nećeš znati da snivaš.
A ja ću biti i ovdje i tamo..
iako znam da nećeš doći.
Živjeti da te usanjam samo,
na jedan tren usred noći.
I zato je najbolje da mi se vratiš..
u ovom gradu da činimo dvoje.
Da bijeg od sebe u njemu skratiš,
i da mu pokloniš sve one boje.
Obećavam da ću ti bolja biti..
Mirnija i tiša, vjernija tebi.
Bijele čaršave na vjetru širiti,
dok tvoje poglede osjećam po sebi.
Ulicom tvojom nebo miriše..
Ovaj grad biće uvijek naš.
Nekad sam tražila mnogo više,
sad prihvatam sve što mi daš.

KOŽNA LEJDI

Nije zvonila.

Čulo se samo grebuckanje noktiju po ulaznim vratima. Znao sam da je ona. Očekivao sam je. Šta li je ovog puta pripremila.. Jer svaki naš susret je drugačiji. Bio sam tada biciklista. Žuti dres u plamenu.. Plave bermude sa higijenskim uloškom. Svemirska kaciga i biciklo o ramenu. Cipele s vezovima lupkaju po parketu. Ara.

Otvorih vrata iznajmljenog stana. Snažan talas me zapljusnu i odvuče skroz do kreveta. Stajala je ispred mene u detektivskom bež mantilu i dugačkim čizmama. Štikle ko ekseri. Zlatna kosa precizno umotana u punđu i velike tamne naočari ispod kojih viri vrh nosa. Mesnate usne i crveni ruž pojačavaju puls. Pismeni. Promašena tema i mršava dvojka. Nema veze. Pobjedila si i ovoga puta.

Suv zimski dan i sjever koji čisti ulice. Vani pomet a unutra toplo i mirisno, ko u pekari. Spremio brat švedske gurabije. Ko dječak u bioskopu nestrpljivo isčekujem sledeću scenu. Nježno odvezuje kaiš i otkopčava mantil. Oči mi zacakliše. Škrinja sa blagom je tu ispred! Treba samo da ispružim ruku i zgrabim.. Hemijska olovka sa likom žene. Kožni korset nije praštao ni jednu grešku. Uzani struk i ravan stomak.. Grudi koje se guraju i bore za vazduh.. Halteri na puce.. Oko desne noge futrola s pištoljem. Pobacane čaure. Znao sam da je bila šampion u streljaštvu. A u čemu nije bila..

Ne volim oružje. Ali ovo njeno djeluje humanije. Trajnije ubija. Predstava je završena. Krišom pogledujem iza zavjese.. Kožna lejdi ulazi u taksi. Lijeno uvlači dugačku nogu. Suknja na mini a osmjeh na maksu. Ja bih još htio ali ne mogu. Očerupani papagaj tetura gradom. Gipsane maske čuče za šankom. Dežurni klaun glavom i bradom. Javlja se ljubazno gotovo svakom. A onda pravac u svoju sobu. Sanjaću Modesti bez Gervin Vila. Kupih joj usput još jednu torbu.

I postah ubica krokodila.

(NE)ZNANA

Da..

Baš tako bih to nazvao.

Pišuckanje.

Ne..

Nijesam progriješio.

Ili možda jesam, ali namjerno.

Pišanje i pisanje su dvije potpuno različite radnje.

Pišuckanje i pisuckanje isto tako.

I ovo nijesu knjige..

Ovo su samo knjižići od stotinjak strana..

Moji kratki izleti u podsvijest.

Poslednji trzaji najdaljih sjećanja.

Pospremanje sobe zvane mozak.

Sve više sam siguran da čovjek živi do pedesete, a od pedesete samo proživljava proživljeno..

Premotava sopstvenu prošlost.

Pokušavam da se sjetim mirisa njene kože..

Espadrila i dugačkih vezica unakrs vezanih uz vretenasti list..

Mornarske majice i sunca u pozadini..

Naježenih dlačica na ruci.

Zamagljenog pogleda i jedva čujnog glasa.

Ni poljubili se nismo.

Dodirnuli možda, slučajno i nespretno.

Kako bih volio da znam gdje je sad..

Ili ne bih..

Možda je najbolje da snove ostavimo u kutiji sa ostalim snovima. Da ih ne prljamo stvarnošću..
Da ostanu to što jesu..

Snovi.

Ali opet..

Ponekad..

Uz koju rakiju i pogled kroz duvanski dim.

Poželim da zavirim tamo.

Dok širi veš okićena đerdanom od štipavica.

Dok čaršavi viore ko zastave na vjetru.

Dok se sitna djeca motaju oko njenih nogu.

Dok ima taj prikriveni osmijeh na krajevima usana.

Poželim da znam.

Da li se ikada sjeti nas i te stijene uz more.

Jeste, patetičan sam..

Evo!

Upravo u ovom trenu papirni avion para pamučni oblak.

Naša stopala miluju talasi..

Barka od želja i siluete od lima.

Tonemo..

A ja ne mogu da se sjetim njenog imena.

MILOVANJE

Sve s njom i u vezi nje bilo je posebno.

Da ne kažem toliko čudno, jer bi tako i zazvučalo.

Čak joj je i ime bilo u skladu sa izgledom.

Imali smo nekoliko „vrsta“ milovanja.

U zavisnosti od situacije upražnjavali bi određenu.

A bilo ih je..

U gradu, na terasi, pored bazena, u mraku, pekari, marketu, autu, na livadi..

Svuda, gdje bi nam se sudarili pogledi, dešavala bi se neka vrsta hipnoze.

Bila je žena za ukras.

Za onu tirkizno-zelenu vitrinu sa staklenim dijelom, gdje se čuva naskuplji servis.. U kom ne pada prašina. Gdje samo pogledi ulaze.

Bila je umjetnost za pokazivanje i divljenje.

Eksponat..

Vrijedna slika u poznatom muzeju.

Naoko, sasvim obična.

Bez trunke šminke.

Bez imalo pretvaranja.

Potpuno svoja.

A opet, na trenutke i moja.

Ja sam bio rijetki srećnik da vidim ta mirisna polja, da joj se primaknem i osjetim toplinu polja zrele pšenice, da prođem kroz borovu šumu, da osjetim ukus smole s njenih usana.

Da.. Bog me voli.

Pokazuje mi to..

Šta je ljubav koja se podrazumijeva? Ništa.

Ljubav bez dokaza je kao zločin.

Ako ih nema – ne postoji.

Dokaz br. 1: Kosa

Ne znate vi koliko sam puta provukao prste kroz njenu kosu, a da je nisam ni dotakao..

Koliko se puta ta zlatna svila prosula po mom licu..

Gledao bih kako se vjetar poigrava s njenim pramenovima..

Kako ih nesprestalno prikuplja i gura prstom iza uva..

Kako pogleduje ispod oka..

Kao da joj je neprijatno što ima tako dugu i gustu kosu.

Taj osjećaj stida samo je pojačavao njenu ženstvenost..

Dokaz br. 2: Uvo

Govorila je stalno da joj se ne sviđa, da je klempavo. Da bi ga rado mijenjala za neko drugo..

Tuđe.

A meni je bilo..

Milovao bih ga očima i divio mu se.

Ta ušna školjka i zvukovi mora.

To mjesto za mindušu, koje bih grickao ko bičeve od lignje na žaru.

Milovao sam njeno uvo do besvijesti!

Dokaz br. 3: Stopalo

Znam.

Zvuči kao kliše, ali moram da opišem to savršenstvo.

Rijetko je nosila štikle, patike često, a čim bi otoplilo nosila bi samo papuče. I njih bi često skidala dok sjedi, i nježno golim stopalom mazila taj vretenasti list na nozi.

Uzано stopalo i fino oblikovani prsti koji se ne guraju.

Držao bih u tu krilu golubicu.

Ponekad bih pomislio da je ta „predstava“ samo za mene. Ali bih se okrenuo oko sebe i ubrzo raspršio te iluzije. Scena bi bila živa i puna.

Nije bila glumica.

Ona je bila samo Ona.

I za „publiku“ nije puno marila.

Bila je vir u kom su nestajale sve moje želje i nadanja..

Jutro i život.

Bitka svih poraza i stradanja..

ORIGINAL KOPIJE

Iza mene mladin otac, a pored njegov rođak. I jedan i drugi krupni, dobroćudni i obeznanjeni od sreće i alkohola. Ja za volanom omalenog auta-igračke, zvanog „tačka“. Ponazbijana škatula za troje. Lignjoslav u društvu bikova. To prigradsko naselje je kao kineska četvrt, pravi lavirint.. Jes da su blizu jedni drugima, ali dok dođeš od tačke A do tačke B čitava vječnost. Provlačimo se uzanim uličicama. Idemo po mladu, pa pravac u opštinu, da se sve to potpiše i udari štambilj.

Moram nešto da vam rečem..

Dugo sam to muljao po glavi, pa mi došlo sad da „ispljunem“. Stvari, situacije i ljudi, uvijek mi je bivalo drugačije na prvi, u odnosu na drugi (glavni) dio. Znači, ono što bi mi se učinilo da će biti lagano, ispadalo bi teško i obrnuto. I uvijek me je plašilo to kad ide „kao po loju“. Više volim kad „zapne“. Kad ne obećava. Pa onda kad „otčepi“ i iznenadi. E tad me obuzme neka posebna milina. Tako funkcioniše život na ovim prostorima. Treba da ti je teško da bi cijenio lako. Bude ti milo što je ružno prošlo i odmah ti je lijepo. I zato ovdje ljudi imaju običaj da kad ih pitaju kako su, a dobro im je da bolje ne može biti. Kažu: „Pa, nije loše“.

Pazite, ne „dobro je“, nego ovo „nije loše“ i „bilo je i bolje“. Valjda zbog bojazni da ne izazovu „ovog odozgo“. Da ih ne primijeti i bude mu krivo. A i od zavisti od „ovih odozdo“. Nije to prijatan taj zvuk. Naročito kad je tik tu, uz tebe. Čitavo vrijeme čovjek štraka, repetira. Pokušava da stavi metak u cijev. Krajičkom oka ga pogledujem u retrovizor. Vala si mi frajeru raširio zenice, nema kud više! Mogu komotno sad na pregled kod očnog! Srećom da ne dojam.. Inače bih i mlijeko izgubio! Samo čekam da uždije oni oganj, da se sjargamo u jarak pored i da nekom od nas zakuka strina..

U neko doba polijeće komad metala pored i pade mi kod nogu. Zgrabih ga i strpah u džep. Mislim se: „Nećeš mi majkoviću više mahati tim čudom oko glave“. Istrčah prvi da uhvatim nekoliko kadrova. Onaj osta da šunja i traži. Naći ćeš ga, znaš kad? Kad mi nokat nikne na onu stvar!

Dođoh kući umoran i znojav. Pun duvanskog dima i nekog pritajenog bijesa. Izvadih iz džepa onaj dio i par metaka koje sam pokupio. Zeleni se stisnuta plastika na vrhu čaure. Bem ti svadbarski pištolj!

Uzalud napunih gaće..

MOJ

Jasno mi je da mlad čovjek želi odavde da ode.

Mladost je takva..

Željna novog i drugačijeg.

Ali da star, ne želi da dođe..

Da se vrati na svoje..

Da ga nimalo ne vuče ono njegovo..

Da sva sjećanja kao na tabli sunderom prebriše..

Da ne ostane ništa, osim razmazanog traga..

Nijedno slovo..

Nijedan broj..

Nijedno ime..

E, to ne mogu da razumijem.

Pa ovdje su svi moji porazi i pobjede..

Mjesta, gdje smo se sretali i rastajali..

Ulazi u kojima smo se ljubili i milovali..

Ćoškovi po kojima smo se čekali..

Ulice, kojima smo do besvijesti šetali..

Lipe, koje su nas hladile i mirisale..

Ovdje su groblja..

Krštenja i vjenčanja..

Ovdje je sve.

Ovdje smo mi..

Ja, i ti..

Ovo je moj grad.

Isto koliko i tvoj..

I nikad mi ga nećeš oteti..

NEDEFINISANA LJEPOTA

Svako od „glavnog“ dobije po nešto..

Neko gustu kosu,

Neko zdrave zube,

Neko čistu kožu..

A ja olovku i sjećanja na tebe..

I meni dosta.

Skoro prođoh tom stazom kojom se rijetko usudim da prođem.

I slike ko lavina krenuše niz padinu..

Kako sam te samo ljubio ispod tog mosta!

I kako su odzvanjali naši poljupci,

Dok bi metalnu konstrukciju tresli teški vagoni..

Dugo bi podrhtavala zemlja i tvoje usne.

A nebo šarali ogromni baloni..

Kako te „onaj“ tako dobro častio..

Da imaš dosta, a da ne daš drugom.

S tolikom ljepotom treba da si srećna.

A ti sjetni osmijeh miješaš sa tugom.

I malo ti to, nego sama živiš..

Ne slutiš šta možeš s tolikom ljepotom.

Gledaš u mrava, a slonu se diviš,

Plačeš u sebi, a smiješ se grohotom.

Briga me..

Znam da je ova pjesma naivna..

Ako je upošte i pjesma.

Ali barem je iskrena i tvoja..

Ovako, savršeno nesavršena..

Baš kao što ti nisi moja.

Ja samo želim da stavim na papir,

Ono što iz mene želi da izađe.

Da moje oko u mnoštvu drugih očiju,

Smaragdno zeleno, odmah pronade.

SLANO ALI SLATKO

Kroz prašinu sjećanja
Dubinom široke ulice
Na jednom kamenu
Uklesan tvoj lik.
Ćutanja su tvoja pričanja
Želje zabačene udice
Po mom ramenu
I pogled tvoj je krik.
Kroz maglu nadanja
Gazimo oprezno snove
Zvijezde nevino padaju
Mi ih u sebi brojimo.
Uzalud sva stradanja
Da planete nađemo nove
Različite sile nama vladaju
A mi tu samo stojimo.
Kroz dolinu mira menta miriše
Mjesec se šepuri i tamnoj vodi
Prolaze godine ko brzi vozovi
Sve više sanjam one tvoje snove.
Znam da te ne mogu voljeti više
Takva se ljubav naprasno rodi.
Pod mojim nogama prazni lozovi
A ja i dalje kupujem nove.

PLANINA U CENTRU

E, ne bi je dao za Iškov mercedes!

Ne, vjeru ti dajem!!

Grdan dan bio juče..

Težak i tmuran.

Guši i steže za vrat, a na grudi se navalio svom težinom.

Oboriše me neke misli, pa mi ne daju da udahnem ko čeljade. Jedva dočekah prvi mrak i pobjegoh u krevet.

Zaspah rano, ustah još ranije.

Ne bijaše ni krenulo da sviće..

Pogledah na sat, tri..

Vagam, da li da ustanem ili da se pritajim dok ne prođe..

Makoh krmelj, popih kafu i zajahah točak.

Pravac šuma.

Jedino brdo u gradu.

Planina u centru..

Igličasto klekovo grmlje i oštri listovi paprati brane svoju teritoriju.

Neka fina kiša krenula da rominja.. Onako, po mom meraku, sitna i tiha, bocka po usnama i obrazima.

Na samom ulazu stidljivo viri zarđala tabla na kojoj se jedva može pročitati: „Rezervat“.

Valjda je nekad bio za životinje.

Ali vremena se mijenjaju..

Divljači nema, ako ne računamo ptice, pse lualice i po kojeg ovakvog kao ja.

Jutro se otima i sunce izviruje kroz rijetko granje..

Progrijava!

Para se diže praveći trakaste sjenke između stabala..

A dan zamirisa na nju..

Na njenu kosu i kožu..

Na njen glas..

Vratih se kući i opet legoh. Još topla..

Njene butine griju mi stomak.. Nježno joj bradom češkam rame.. Noge nam upetljane ko vinova loza.. Stežem je rukama da mi je još bliže..

Tonemo lagano..

Ima li išta ljepše od pokisle proljećne šume..

Ima – Ona.

NJENO A MOJE

Nebo bez oblaka je prazno ko slikarsko platno.

I bojâ i oblika mu fali.

Četkica je samo trošno klatno..

Veslo starog sata koji nebom plovi.

I kada ono stane, sve staje..

Znao je to Dali.

Ili pak nije..

Možda je samo želio da nebo pokloni Gali.

Da je negdje između oblaka skrije.

I kada sve na ovoj zemlji prođe,

Da ona i dalje traje.

Da se mnogima na tren učini..

I da se vječno pitaju – šta je.

PRAVI ALAT

Uvijek sam imao tu potrebu da nešto drugima ispričam.

I svaki put kada bih to uradio, izgledalo je bez veze.

Kao loše urađen posao.

A onda sam otkrio fotografiju.

Kakav osjećaj.

Shvatio da mogu nešto da kažem, a da nijednu riječ ne izgovorim.

I to me je držalo dugo.

Sve do jednog dana, kad nisam mogao više da izađem.

Kad je prestalo druženje..

Kad je naš sopstveni „dvorac“ postao zatvor.

Čovjek je takav.

Kako ga život načepi, tako krene da se brani i traži izlaze.

I otkrih pisanje.

Osjetih moć olovke i najličnije podsvijesti.

Koje olakšanje.

I koja terapija.

Skoro mi došle na pamet perkusije.

Znam, reći ćete prolupao.

Pozajmih kahon, i krenuh da tražim još jedan izlaz.

Možda vam se ponekad i učini da u ovom životu ima previše zidova.

I ima.

Ali vjerujte, ima isto toliko i izlaza.

Ako ne i više.

Samo treba pronaći pravi „alat“.

„Ono“ što vas čini živim i svojim.

EXPRESS YOURSELF

Toliko lako a toliko teško..

Valjda je u težini smisao za kojim tragamo..

U patnji i porazima..

Pa ni same pobjede ne znače ništa bez tog vremeplova..

One daju na slatkoći gorkog..

Na ponoći praznog..

Jer lakoća nije ništa osim pjene..

Peruške na vjetru..

I njenog kraja usne.

TOPICALISSIMA LATINA

Znate li da i dan-danas slušam jednu istu radio stanicu koju sam (slučajno) pronašao u „zatvoru“.

A znate zašto?

Zato što je dolazila iz neke zabiti Južne Amerike.

I zato što sam baš tako zamišljao slobodu.

Zato što sam počeo da volim ropstvo zbog tih latino balada.

Zato što me je gurala da pišem.

Zato što me je ko urmašice šerbetom polivala nekom posebnom emocijom..

Zato što je počela da mi šara misli.

Da mi boji.

Zato što sam krenuo da nazirem suštinu.

Da misli preslažem.

Da bez straha ronim kroz dubinu.

Da kada kažem da volim, ne lažem.

Da sa želja, ko sa starih igračaka skidam prašinu.

Eto, zato volim ovu stanicu..

I zato volim „sirotinju“.

Jer jedino tamo živi život..

Sve ostalo je samo puko pretvaranje.

Šuma laži..

Zato srce za suncem žudi.

I samo tebe jednu traži.

E da!

Treba da bude crna kao mrak..

Da nosi „afro“ i da me drži pod ruku..

Kad šetamo ulicom da nam zavidi svak.

Da svijet ne primijeti dok osmijehom skrivamo muku.

Eto zato slušam tu stanicu.

Naivno očekujem da će život živnuti.

Da će se sažaliti nad mojim nadanjima. Da će mi je dati.

I da će „ovaj odozgo“ konačno,

Okrenuti neku novu stranicu.

BAREM

Barem da sam nešto tebi,
Da znam da sam nekom bio.
Kad već ništa nisam sebi,
Želio, al' nisam smio.
Barem da sam voljen malo,
Kad već voljet nisam znao.
A bilo mi tako stalo,
Krenuo sam pa sam stao.
Bar da mogu da te vidim,
Da osjetim kako dišeš.
Kasno mi je da se stidim,
Rukavom mi suze brišeš.
Bar da nije danas kiša,
Da ne mogu da te sanjam.
Tvoja koža dodir pliša,
Prolazite, ja se sklanjam.
Pogledom mi nešto kažeš,
Ja ti više ne vjerujem.
Slatko mi je i kad lazeš,
Sad u tebi sebe psujem.

ŽELJA

Zapismo se ljepota taj put.. I krenusmo s ribicom i željom. Nije to bila baš ona zlatna, a ni ponajmanje obična. Bila je da kažemo srebrna. I nisu bile tri, već samo jedna želja koju je mogla da ispuni. E sad, stisni petlju bašo, pa reči..

Ajde!

Moraš da budeš sebično govno i da se ta želja tiče samo tebe. Nema vrćanja pokojnih, nema traženja para, ni činjenja nekom drugom.. Aj, ako te basta, ispljuni! Pa ko pobijedi, dobija gajbu „zidarskog“. Eno je tamo, čuči u hladnom potoku dok je dugačka trava miluje i dok se gaovice radoznalo vrte oko nje.

– Ja bi zube!

– Daj ne prdi, časti ti! Imaš ih eto silu! Bijele se ko keramičke pločice u „sindikalom“! Nego smisli nešto originalnije.. Nešto, čime ćeš nas iznenaditi.. Veliki je ulog u pitanju. I pokaza mu ovaj prstom u vodu.

Ja poželjeh da znam da sviram bubnjeve. Ne da lupam.. Odavno sam već prolupao. Nego, baš da sviram. Tako mi nešto došlo. Kupovao sam palice više puta ali nisam ih taka prstom! Ovaj drugi, lokalni romantičar, poželje da bude nedje preko puta bivše.. Da je posmatra kad se ujutru zorom pojavi na balkonu i proteže.. Da pati, dok ona ispija kafu i zagriža kroasan.. Mazoh! Ovaj prvi zapeo za zube i ne pušta. Kaže: „Volio bih kad ih perem, da ne mogu da zviždim. Opet ga začudjeno pogledasmo.. Bože, kakva ti je to želja?!“ I on izvadi one pločevine.. Usta mu se pokupiše ko kokošija guzica. Ućutasmo..

– Mi mislili to tvoji!

– No čiji su no moji! – uzjoguni se.

– Al' ja bi one prave..

Dobi on gajbu iz prve! Prošlo otad komad. Krenuli na neku radničku ekskurziju. Okupljanje metalurga na državnom nivou. Pao snijeg, autobus pun, pije se i pjeva.

– Majstore kesu! – viču iz „lože“.

– Bogami nema. Nego, sa' ću vi stati, pa povraćajte do mile volje!

I stvarno ubrzo stade. Završiše, uđoše, i umiriše se. U neko doba nastava vriska..

– Stanite, stanite! Nema mi niđe žurba!

– Kasno si se šetio muro. Mora da su ti pali u snijeg dok si povraćao – više mu kolega. Šta ću bez njih? Da srčem supu? A?! Vrći se da tražimo! Te ovaj okrenu i nazad.. Izašao čitav autobus i prevrće rukama po snijegu ko forenzičari.

– Evo je „gornja“!

– Fala ti brate moj!

Briga me za „donju“. Ova mi je glavna.

– Evo i druge! – više neko.

I pazi ih sad, da te zamolim – savjetuje ga vozač.. Nećemo nikad stići ako ovako nastavimo.

U neko doba primiriše se i zaspāše na zadnjim stepenicama. Dođosmo i kako se otvoriše vrata, ova dvojica ispadoše ko dva džaka krtole.

– Ajde, budite se, stigli smo!

RUKOPIŠ

Čudno izgledaju sve te boce razbacane okolo..

Onako nakrivljene i pogužvane, kao neke malene statue zaboravljenog umjetnika u pokušaju.

Čuče, čekaju i gledaju..

E, ovu priču posvećujem tebi.

A i red je više bio da te se sjetim i spomenem to tvoje prkno kojim si se toliko zorila.. Te mesnate butke koje igraju dok hodaš..

Priznajem, bio sam očaran tvojim plesom..

Tvojim oblinama.

Sjedio bih i gledao kako njišeš bokovima.

Kao da si znala kad te gledam, i tada bi pojačavala pokrete i sve više bivala u transu.

A ja bih uživao..

Ispijao i upijao..

Znaš, bio sam pomalo ljubomoran na to tvoje zavođenje tijelom.

Moje, za razliku od tvog, bilo je u potpunom neskladu.

Kameno lice i drvene ruke..

Ledeni pogledi i olovne noge..

Konci koju vuku moje misli na sve strane.

Ma ništa ti zamjeram, vjeruj mi..

Osim možda jednog..

Ono kad si me ko govno na kiši ostavila bez odgovora na „zašto“.

Da..

To je taj momenat koji čekam..

Kad te ne volim..

Kad mi nisi draga..

Kad mogu da da ti kazem sve i da se vadim na alkohol..

Kad mi se oči napune suza pa ih svako malo trljam dlanovima.

Čudo je ova „kocka“.

Nekako drugačije teče ova magična tečnost. Mesingano svrdlo i kristalna čaša.

I ovaj tips sa Kolom mi se dopada. Ne da joj da oduši..

Šajno..

Bešika mi je puna, i mrzi me da ustanem..

Moram..

Izađoh ispred pred bijeli tepih.

Tako je tiho..

Kokice lete u nebo i okreću se kroz zrak.

Ispisah tvoje ime žutim flomasterom i vratih se nazad.

Toliko sam toga želio sa tobom..

Al' prerano pade mrak.

ROV

Dugo smo se tražili..

Bivali jedno blizu drugog, a da toga nismo bili ni svjesni.

I kad smo konačno prestali da tragamo, kada su nas umor i porazi napokon svaladali..

Kad smo prekinuli da se opiremo i kad je i poslednji impuls nadanja iščezao, osjetio sam nešto kao želju..

Da kao izmučeni vojnik u rovu, postavljen i ostavljen, otvorim oči u gomili blata uspomena, prikupim ono malo snage što mi je ostalo, duboko udahnem na brzinu, očistim rukavom vrh bajoneta, i krenem u juriš..

Onaj poslednji..

Odlučujući.

Da se borim za tebe..

Za nas.

Znao sam..

Sve sam u tom trenu znao.

Šta me sve čeka gore..

Svi ti betonski zidovi i bodljikave žice..

Granate i kuršumi..

Kad podvrisnem da se i sam uplašim, i krenem naprijed..

Znao sam da moram da poginem, ili da te osvojim.

A ti si samo tiho stajala u daljini..

Kao neka tvrđava.

U stvari, ti i jesi bila moje poslednje uporište.

Nijesam imao šta da izgubim..

Osim ovog ispraznog života do kojeg mi uopšte nije bilo stalo..

I Tebe.

Sjedimo jedno naspram drugog.

Poručujemo Šatobrijan..

Orasnice u paru..

Sve ono što je za dvoje.

Ljubim te u tek lakirane nokte..

U svježe stavljen ruž..

Ko topao vjetar osjećam sreću..

Jer stvorenje preko puta je moje.

I ovaj tu, što te gledajući pije ..

On je tvoj budući muž.

TRI NISU TRI

- Još nisi postavio onu policu? Pa to su ti samo četiri rupe da izbušiš..
- Znam. Sve sam pripremio. I bušilicu, i borer, i tiple..
- Ali to si uradio već odavno..
- Jesam. Ali treba sve to ocertati, označiti, osmisliti..
- Ne zajebavaj.. Aj' da to odmah sad uradimo!
- Ma pusti.. Nego da sjednemo mi i pustimo Noflera.. Da nas pošalje daleko.. Da malo pobjegnemo iz ovog grada.. Od ove stvarnosti..

Volio sam da dolazim u tu sobu..

Da jedem krompir-štapiće sa kečapom koje nikad ne jedem, ispijam Rum-Kolu koju nigdje ne pijem, i slušam muziku koju volim da slušam.

Malo je to „skrovište“..

Baš malo..

Ali sigurno.

Možda tri sa dva i balkonom koji gleda na zapad.. Na brda i zalazak..

Uzana komad regala „En-Ka sistema“.. Krevet na sprat i starinska fotelja.. Ona sa med-čupkavim naslonom. Sa drvenim naslanjačima. A okolo toliko detalja..

Znate one malecne radnje po velikim gradovima, prepune svega..

Svaki put bi izmijenio nešto i stavio neke nove stvarčice, tako da bi „radnja“ izgledala isto, a opet, potpuno drugačije. Imao je smisla za to.

Ja nisam. Nisam čak imao ni sobu.

Bila bi kiša, moji bi se nesto podžangali, ja bih pobjegao, onda bih ga nazvao, on bi me pozvao da dođem, i sve bi ružno nestalo.

Pričali bi o svemu: o ženama, biciklima, muzici..

Znate što mi je žao? Evo sad mi pade na pamet..

Što nije neku ženu usrećio.

A mogao je.

Imao je i te kako smisla za ugađanje..

Da stvori neku posebnu atmosferu..

Ja nisam.

– Znaš, nemam volje ni ekser da zakucam. Vidjećeš kako to ide.

Tri godine nisu ništa kad si mlad.

Ali kad uđeš u ozbiljne cifre. E, to je već drugačije. Tri nisu tri, već devet.

E sad ga kapiram. Tek sad. Svi smo mi isti. Svi reagujemo isto. Razmišljamo isto..

Radimo isto.

A čini nam se da smo različiti..

Posebni..

I jesmo.

Ali taman toliko koliko se razlikujemo.

Nešto nepravilno raspoređenih crta na licu, i to je to..

Sve ostalo, noge ruke, glava, veoma je slično.

Morao sam ovo da napišem.

Koliko puta me je spasila ta sigurna kuća.. Koliko sam samo pojeo i popio tamo..

I koliko poplava najdivnijih emocija sam doživio u tom prostoru..

Ne. Nije ovo zahvalnica. Ovo je samo obična priča o neobičnim ljudima.. Priča o svim onim koji to zaslužuju, a nisu (još) dobili..

O čistim dušama sa neuprljanim mislima..

Eto, morao sam barem ovako da ih spomenem..

Da ih prepoznate..

Jer oni izgledaju sasvim obično..

Čak neugledno.

A bolji su i humaniji od milion drugih koji rakole na sav glas kako su oni samo oni..

Vjerujte mi na riječ.

Ovu pisanu i pijanu.. Najiskreniju..

Tačno znam šta sluša u ovom trenu. Uz ovu kišu pomiješanu s vjetrom..

Money for nothing.

Ili možda *Brother in arms.*

I znam..

Da tri odavno nisu tri, već iljadu i kusur..

Dana i noći.

MOLBA

I molim vas..

Samo ne serite da će proći.

Jer sve prođe.

Ali mi ćemo ostati..

Pa čak i onda kada nas ne bude – bićemo..

Po izbljedjelim stranicama slučajno odabrane knjige s prašnjave police..

U mislima onih koji će čitati i zamišljati sve što smo imali..

Pokušavati da i sami to naprave..

I tako u nedogled..

Mi ćemo trajati..

Sve dok traje ljudski rod..

Dok ima ljubavi i slova..

Pored nas stajaće „Da Vinčijev kod“.

I neka djela sasvim nova..

Knjige, koje će se same davati..

Cvjetalih lipa drvored.

LJUTNJA

Otkud ti pravo da misliš da sam led, i kako te nema (dovoljno) u meni?

Jer ja nisam od onih koji će te milovati riječima kad god ti zatreba.

Ne radim porudžbine.

Ne mogu..

Ne umijem..

Ne traži to od mene.

Pažljivo biram i čuvam riječi i sjećanja. Sakupljam dok ih ne bude dovoljno..

A onda kao šumske pečurke izniknu za noć.

I bude te posvuda..

U pričama koje čitaš, u pjesmama koje ti šaljem..

U neispisanim mislima.

Trajaćemo..

Sve dok se ljutiš i podižes obrvu..

Sve dok te zasmijavaju moje budalaštine..

Dok vidim zelena polja u tvojim očima..

Dok me činiš ovakvim kakav jesam.

Živ i opijen.

OPSIJEDNUT

Kupovao sam joj čarape.

One tople, sportske..

Bijele sa štraftama pri vrhu.

Sada ih zovu „vintidž“.

Mi smo ih ko djeca zvali samo čarape. Sad se nose neke što se kriju.

Ko priglavci izgledaju.

Prvo bih okom odmjerio kvalitet, pa bih onda duboko zavukao ruku u njih, da osjetim da li su dovoljno mekane i tople, pa tek onda bih se odlučio.

Nisu to bila obična stopala.

Bila su veća no moja.. Možda za broj, broj i po.

Ali opet, naoko puno manja, mekanija i nježnija.

Uzana i očuvana..

Njegovana.

Zanimljivo. Nosila je štikle veoma često, ali joj se prsti nijesu gurali i nije imala čukljeve. Kao da je čitavog zivota bosa hodala po mekanoj travi.

Prava ženska stopala!

Ova moja grdna.. Ko peraja, široka i čvornovata.

A njena ko za izloga pravljena.

Ok, vjerovatno nisam jedini koji ženu prije pogleda u stopala nego u oči, ali opet.. Pogledam je dolje prije nego i u grudi, a to je, složićete se malo uvrnuto.

Znam ja da sam čudak mnogima, ali vjerujte mi, čudak sam često i sebi.

Bila je i zgodna i lijepa.

Bila je moja.

Bila je sve.

Bila je tako svoja!

A nije denjala ni za šta.

I da je ne gleda, čovjek bi po njenim stopalima zaključio koliko je lijepa.

Svaki prst sam joj toliko isisao, da su čini mi se još više izrasli.

Čudo je to.. I posle toliko godina, ne fali mi ona.

Fale mi ta njena stopala da ih ko golubove mazim na grudima dok lagano utanja u san.

S kim li je sad..

Da li taj vidi ono što sam vidio..

Da li zna ono što znam..

Da li je voli pogledom dok masira stopala u onom uređaju koji sam joj kupio..

Ne znam..

Ništa ne znam..

I ničega se više ne sjećam...

Osim možda onog domalog prsta koji mi je bio savršen.

VRATA

Nekako sam rano uvidio gdje pripadam.

Prvo bi se ispucali pravi odlikaši, pa sinovi direktora i doktora, da bi onda na red došla „nacionalna klasa“. E tu sam volio da dominiram. Znao sam da sa fićom nemam šanse protiv engleskih fordova i lordova. Sjećam se tipa koji ni u „šestom“ nije mogao da napravi običan kolut naprijed, a kamoli da se ispenje uz konopac ili šipku. Premet preko kozlića da ne pominjem. Bio je blijed, mršav i lijep.. Čiste kože, ispeglane opreme i vazda namještene frizure. Mi, „obična“ djeca, skakali bi ko majmuni razbacani po spravama. Nisi mogao da nas pohvataš. On je imao peticu za pojavu, a mi, ako bi četvorku zakučili, sve nogom u guzicu! E baš mi jedan „anemični“ zaliča na njega! Zalizana suklepina s viškom zuba, roleksom i tonom gela u kosi.

Ma nek se nosi! I on, i onaj porše što čuči dolje na parking.

Brat se dovukao biciklom i uživao je čitavim putem. Staza do ovog restorana vodi uz samu obalu, i ima se što vidjeti. A ovaj, čisto sumnjam da je bacio pogled kroz zatamnjena stakla svoje „me(n)talne rezidencije“.

Znao sam.. Sve sam unaprijed znao kako će biti.

Nisam ja na skupoj hrani podignut. A i genetski ne posjedujem enzime za njeno varenje. Koliko puta treba to da kažem. A pričao sam vam za ono onda s rakovima.. E pa ovo je još gore. Popara je meni bila jutarnja gozba, marenda maza s marmeladom, a popodnevi pasulj pravi praznik. Za večeru šta ostane. Proslava. Poćukah predjelo ko gladna kokoš. Aha.. Glavno jelo ne može da se bira, nego svakom isto. Rijedak riblji file i kraljevski kavijar. Znači riba sa jajima od ribe. Malo mi splasnu raspoloženje posle onih sireva i šunki. Čak je i na tanjirima utisnut kraljevski grb. Još samo on da bane, pa da se kompletira događaj. Moćno, nema šta.

Opuvah to što mi prinesoše, zalih skupim vinom, i u sred zdravice osjetih nezdravo tumbanje u stomaku. Strknuh ko oparen.

– Pa šta je ovo! Ovoliki restoran a jedan klozet!

Pa ostavljaju li ljudi ovdje ono sto pojedu, ili ga nose kući da ga uokvire? Bogami izgleda ovo drugo. A i male su to porcije. A tanjiri ko lavori! Pa ga malo još išara da izgleda bogatije..

– Pliziram te izdiri!

Alarm mi se upalio.. Pitam konobaricu onako zelen u licu od uvlačenja, imaju li kakav rezervni. Kaze ima dolje u prizemlju. Too sestro! Spasavaš živote ovih ljudi a da to i ne slutiš. Sjargah niz spiralne stepenice i ugledah vrata spasa, tačno pored kuhinje. Tako ih jako povukoh da se iščupa gornja šarka. Ostaše da vise onako nakrivljena. Po obavljenom poslu nekako ih vratih na svoje mjesto. Sve li je lizijerno danas..

Ušunjah se nečujno ko stari mačak. Ovi još pjevaju i nazdravljaju. Izgleda da niko nije ni promijetio da sam nestao. Konju jedan! Drži se provjerenih stvari, sto puta sam ti to rekao! A ovdje, smiješi se i klimaj glavom. Ionako ne znaš ni jedne beknuti. Fin je to restoran. I skûp da boli. Golf tereni su svuda okolo i bezbrižni ljudi u bijelom koji se guze čitavu vječnost da udare lopticu. Prođem ponekad tuda.

Ža mi onih vrata što izvalih.. Valjda ih je neko dosad popravio.

A i mene.

ČARŠAVI I KALE

Šaljem ti cvijeće u slikama jer ne volim pravo.

Znaš šta je to, što mi se najviše dopada kod tebe? Za čim ludim..

Kompletnost.

Ona ima tako snažan uticaj na mene. Nadahnjuje me..

Ta posebnost koja izlazi iz te prisebnosti. Iz tog osjećaja mjere.

I veoma je rijetka.

Valjda zato što većina žena koristi tu prenatlašenost..

Potiskujući druge kvalitete.

Ako dobro kuva

Kuvaće

Ako je dobra u krevetu

Krevetaće

Ako je pametna

Pametovaće

Mudra će mudrovati do besvijesti.

Ali kompletna žena neće ništa zapostavljati..

Neće se ničim posebno ponositi.

Sve vrline, mane, saznanja i neznanja biće tu.

Šaljem ti kale i bijele čaršave na vjetru.

Jer bijelo nikad ne blijedi.

Šaljem ti cvijeće u slikama jer ne volim pravo.

Jer, ni mi nismo pravi, jel da?

PODSJETNIK

I poslednji tanjir iz našeg zajedničkog servisa za ručavanje se polomio. Slučajno puče, baš kao i naša ljubav. Volio sam iz njih da jedem.. Iz tih okrnjenih porculanskih posuda. Bila su dva do skoro. Jedan „duboki“ za supu i „rasuti materijal“, a drugi „plitki“ za salatu, palačinke, kolače i ko zna šta još. Sve mi je nekako bivalo ukusnije iz njih..

A sjećam se kako smo ih onda tražili. Ti zacrtala da moraju da budu jednostavni, bez ikakvih šara i cvjetova. Samo tanka srebrna linija po obodu i ništa više. I bogami našosmo ih, ali na jedvite jade. Preko nekih poznanika, rekoše nam da u jednom gradu na primorju ima radnja na čošku, da svega imaju i da su vidjeli sličan. Ču žene.. Vide ti one sve ono što ih interesuje. Te ti mi ni te – ni ove, pravac tamo! Slabo se vezujem za stvari.

Više sam za fotografije i sjećanja. To se ne može slomiti, ni izbrisati. Trajnije je puno, i stalno je tu. Ne moraš prtiti i vući sve one torbe sa sobom. Sjetih se kako je djed jeo.. Ispred njega morao je biti njegov tanjir i srara aluminijumska kašika. Ako bi mu neko (greškom) postavio neki drugi, digao bi takvu graju, da nikom ne bi ni padalo na um da sjedne s njim za sto.

Uhvatih sebe u istoj priči i blago podigoh brk. Smiješno mi kako se to sve prenosi.. Šta ti je gen. Pokupih one komadiće sjećanja i sa sve hranom bacih u kantu za smeće. Eto draga moja bivša, da se mi fino pozdravimo. Nema više ničeg što me podsjeća na tebe, na nas. Usuh sebi rakiju koju nisam planirao i otpih do kraja. Našeg kraja.

Dosta je bilo vala. Vrijeme je za kupovinu nekog novog kompleta.. Sa nečijom drugom rukom u ruci..

Aj uzdravlje!

***

Svak se „truje“ na svoj način.

Neko kafom, neko rakijom, a ja njom i sjećanjima.

Svak je kažnjen i nagrađen

Ne mogu mi ništa.

Sačekaću vruć ljev iz pekare, turiti ga pod mišku da se ne ladi, uzeću usput paštetu iz prodavnice, nasmiješiti se komšinici u prolazu, pomaziti mačku na stepeništu, odlomiti ćosak i zadubiti, dok veselo poskakujem ko dijete kad nađe loptu.

Skuvaću čaj od nane sa šećerom, puštiti radio Napoli, prosuti čaj i nasuti Vinjak, zašiljiti olovku, ispeglati papir..

I sanjati.

Vozićemo se Vespom popločanim ulicama vulkanskog grada..

Držaćeš me jako, osjetiću toplinu tvog stomaka..

Odgrizću zanokticu..

Zaboljeće..

Voljeću te pogledom..

Biće tvoja kosa i proljeće..

Gledaću te dok plešeš u fontani držeći bocu pjenušavog vina..

Turisti će te slikati..

Zapeće im za oko tvoja stopala bosa,

Tvoje kilometarske noge bez listova..

A ja ću te voljeti pogledom.

Poteće suza i razmazaće se slina.

Znam tačno šta ćeš da kažeš..

Nijesam vidio dalje od nosa.

I u pravu si.

Stidim..

Svaki put me kad me zapljusneš, zatvaram oči.

Jer tek kad zažmurim ja te vidim.

Milina..

SLANA ČOKOLADA

Sprah sve poljupce i mirise tebe.

Čudna je prošla noć bila..

Toliko nestvarna i kratka, a opet, duga i sadržajna.

Zaključio sam da sam stariji nego što mislim da jesam, a ti mnogo mlađa..

Da lagano počinjem da se kvarim, baš kao neki uređaj kom je odavno istekla garancija.

Nisam ja više za bučnu muziku, jaka svijetla i ovoliku gužvu.

Tišina je moja muzika, nebo moje svijetlo, a gužvu samo s tobom volim da dijelim..

U moru njihajućih silueta posmatram tvoje pokrete i pokušavam da ih pratim.

Ne ide mi..

Izgledam smiješno i čudno, i ubrzo prestajem. Stojim mirno, ko bukovo stablo među tananim brezama dok plešu i trepere svojim listićima na jedva primjetnom vjetru.

Toliko mi je toplo da znoj ne može da izbija na površinu, već se zasušuje u samoj koži, i stvara masni film koji redovno skidam ko skorup s varenike.

Slično je i sa osmijehom.

Tebi je smijeh prirodno stanje, meni kameno lice zaštitni znak.

Ti voliš sunce, blistavo nebo. Ja olujne oblake i gusti mrak.

Čudna je prošla noć bila..

Ljubio sam te nevješto, dodirivao ko da te kradem.

Kako si tako hrabra i lijepa!

Ja grubo sukno, ti nježna svila.

Vozim te kući dok ćutimo zajedno.

Skidaš štikle i kačiš ih o retrovizor.

Izbacuješ noge kroz prozor..

Zaustavlja nas drug s palicom.

Duвам..

Vozite polako „djeco“ i mislite svojom glavom.

Ja bih družę da je imam.

Al' kod nje mi je sve..

Ona se pita.

Crkva na brdu i avionski pogled na grad koji se budi.

Ostavljam je onako bosu na bulevaru Maršala Tita.

U jednoj ruci joj štikle, u drugoj čokolada sa slanim bademima..

Prisjetih se slatkoće i slanoće njenih usana..

Nas golih pred samo svitanje..

Ugriza za bok butine..

Da li je samo volim ili sam lud za njom?

E to je već teško pitanje..

NOKTURNO

Danima je toliko bilo toplo da kad raširiš veš, odmah ga i pokupiš jer je trenutno suv. Ošamutila vrućina, pa rijetki prolaznici ko bolesne kokoši teturaju po ulici. Preko dana sunce prži ptičja govna po haubama, topi asfalt i zalijepljene žvake po trotoaru. Svak se neđe zavukao i čeka da božja munja zađe, da može normalno da funkcioniše. Sidosmo jer smo bili pozvani. Napustismo svježinu planine i uletjesmo pravo u tiganj lokalnog restorana da cvrčimo i skačemo ko komadići mesa na vreloom puteru.

Grad u brdima i gradić uz more dva svijeta. Gore se uveče pokrivamo ćebadima, a ovamo je stalna borba za vazduh. Voda nije čak ni mlaka, nego vruća ko mokraća. Tako i izgleda. Zelenkasto žućkasta i mutna. Umjesto da rashladi i osvježi, stvara osjećaj neprijatnosti i nelagode. Malo smo poranili. Dugački sto je već ukrašen i postavljen ali nema još nikog. Uđoh u toalet ko da ću da pišam, skinuh se i sprah svu so i znoj sa sebe. Izvadih iz ranca ispeglanu košulju, pantofle od lana i brodarice iz paka. Začešljah ćubu na juriš i krenuh do obližnje radnje skrivene uz samu poštu, da se nekako „prespojim“ do početka svečanosti. Poznaše me..

– Dobro nam došli! Kako ste? Gdje vam je djevojka?

– Dobro i ja vama! A ona..

– Ona je s momkom. U stvari s mužem. Udala se nedavno.

– Izvinite.. Nijesmo znali.

– Ništa.. Sad eto znate..

– Dajte mi nekoliko velikih piva, jedan mali vinjak, kolu i posoljene pistaće.

– Kao i uvijek.. Evo izvolite..

– Kusr ne treba.. Izgradite palatu pored one koju sam sanjao..

Smiješi se kulturno..

– Doviđenja.. Dođite nam opet..

– Mislim se, oću.. kad mi nokat nikne na onu stvar..

Pa jedna ne bila.. Ja od onda obilazim ovo mjesto u širokom luku.. I na karti sam ga izbrisa! Nisam baš toliki mazoh.. Al večeras moram.. Naćeran sam. Nervozno je mahala lepezom ne da se rashladi, već da prikrije „lice puno bola“, što bi Štulić rekao. Ne volim ljude koji se smiju a ona se uopšte nije smijala. Došli su nadrždani i namrgođeni, ko da su pozvani na dženazu, a ne na rođendan.. I ko da moraju sve sami da plate a pare im još nisu legle.. E baš tako!

– Ovo mjesto treba skroz srušiti i izgraditi novo, od stakla i gvožđa! Smrdi i ružno je!

- Krenu ovaj njen ponosno, ko da je otkrio dinamit, pa čeka od nas Nobelovu nagradu.
- Počeli smo da se šamaramo..
- Pa ako vam se baš toliko „sviđa“, zašto ste uopšte dolazili – odbrusi mu gospođa pored.

Ovo će da bude zanimljivo veče. A ja sve mislio smoriću se. Na samom je kraju stola, pa ne mogu da dobacim.. Pređoh na praznu stolicu ispred njega i zapunuh ga (namjerno) bijelim lukom u maslinovom ulju.

– Gospodine z bradom, moram nešto da vi rečem.. Meni se jako dopada vaša žena. Mogu li da je poljubim? Odustah od te ideje. Krenuh ponovo.

– Znete.. ja sam svaku svoju bivšu dovodio u ovo mjesto i bolesno ga volim iako ga mrzim. Shvatate?

– I molim vas, nemojte tako da pričate..

– Vjerovatno i nisu bile toliko dobre i lijepe, čim su vam sad bivše – reče tek toliko tiho da ubode a da se ne primijeti.. Tako me i kupi tom gestom. Ček, ček.. ima neku čudnu mješavinu akcenata. Odakle li je sletjela za ovaj sto..

– Gospođo, vjerujte da jesu.. Ali JA nijesam bio dovoljno dobar. Vidi ti nje.. Kako me samo pobrisa.. E to se broji.. Kad žena stane u odbranu svog muža ma koliko ga (ne) voljela.. Jer još pripada njoj.. Vodi se na nju..

E, neka si mi rekla! Sad si mi još draža..

– Čime se bavite, pitam ga da promijenim temu i otvorim apetit..

– Kako da vam kažem? Svačim..

– Aha.. A gdje živite?

– I to je baš teško pitanje.. Afrika, Amerika, Evropa.. Svuda!

– Da niste možda Bond? Džejms Bond? – krenuh da pitam, ali (opet) odustah. Dolazi hrana i prekida razgovor. Vrcem se na početnu poziciju. Pivo u rancu se već umlačilo. Ne pijem skupa vina. Ne jedem skupu hranu. Ne nosim skupu odjeću. Bože, kako sam jeftin!! Njegova znojjava majica ista ona od danas.. Nije se potrudio ni nju da promijeni. Navalih na mušlje.

Crkva i plato..

Hor djevojaka u crvenom.

Djeca u čudu.

Ja u transu.

Uzeo brat „dozu“ i sve mu lijepo. I niko i ništa ne može da pokvari taj osjećaj..

Ni ovaj kamen koji se užario ispod nogu pa isijava ko grijalica.

Ni on..

Ni polomljena igračka.

Nižu se slike njih dok posmatram nju..

Zveckaju čaše, viljuške i noževi.. Pogledi nam se ko mačevi ukrstiše.

Tajni agent se nekud izgubi.

Poljubih je u vrat dok smo se pozdravljali.

– Ali zašto?!

– Eto zato. *Pour le courage* (Za gordost). Za odbranu nebranjivog.

Ništa joj nije bilo jasno. Ili sve jeste. Prije će biti da je ovo drugo.

Bila je dama koja ni po koju cijenu nije htjela da prizna..

Da oda emociju..

Da izda..

Nesta u mraku, baš kao što se i pojavila.

Uzalud dugo pogledivah put neba..

Ne pade nijedna..

SEDAM GODINA

Strča niz skaline i zapljusnu me svojim sokovima ko kofom punom vode. Ostah zatečen i mokar.

– Čekaj!! Stani malo..

– Što je? Šta oćeš?! – reče pomalo ljutito. E taj sam „začin“ na njenom licu baš volio. Nagužvala bi čelo, podigla obrvu, zategla krajeve usnana i unijela se. Razoruža me za tren. Jedva povratih dah i krenuh da pričam.

– Ništa... Samo mi daj griz, crkla ne!

– Ne dam!!

– Samo da zagrizem tu jedrinu.. Ne moram tamo gdje se vidi.

– A đe se to ne vidi?

– Pa..

– Daj mi barem liz.. Vrat? Uvo?

– Ne dam ti ni to.

– A šta mi onda daš?

– Mačku da pomazim?

– Nije mačka..

– Mačke su odavno izašle iz mode.

– Đe živiš ti?!

– U prošlosti..

– I pomilovana je ona dovoljno, ne šekiraj se..

– Rekla sam ti to već milion puta; Prvo potpiši, pa onda vozi do mile volje.

– Aaaa.. Ne ide to tako.. A i skupo me ispadne..

– Kako skupo kad je džabe?

– Zamisli je ova moja tvrdnja, i promijeni u trenu izraz.

– Pa i nije..

– Nemoj da se ljutiš.. Kad kupuješ auto s placu, moraš prvo da ga provizaš, previzitaš, počeraš kod majstora na kanal, prije nego potpišeš ugovor.

– Pa je li tako?

(Ćuti i duri se i dalje)

– Ja nisam auto! Sedam godina te prosim.

– Eno. Ne ide to tako, mićka. Ne možeš ti mene da prosiš. Moram prvo ja tebe.

– Pa kad ti nećeš..

– I što si to udžigljo..

– Ja ti svakog ljeta kaliram ko seoski mačak. Vrućine i morska hrana utiču da se usučem ko ženska čarapa. Kad se zakašljem, držim se za gaće da mi ne spadnu. (I dalje ne mogu da joj izmamim osmijeh.)

– Neozbiljan si.

– Pridignu sise, povuče uvis ionako kratku suknju, zabaci kosu i nesta.

Svaki put mi tako kad se sretnemo.. Popričamo, ona ode, ja ostanem da je gledam.. I prolaze dani, mjeseci..

Sedam godina!

Zar ima toliko?!

Pratim je okom snajperiste..

Gledam je kako njiše..

Prava krstarica!

Pa će iz puške na takvo čudo mrčo..

Muči!!

PONOS

Često nijesam znao šta hoću. Ali sam mnogo češće znao šta neću. I to „neću“ me je vodilo kroz život. Onda nije bilo potrebe puno tražiti šta voliš. Bivalo je odmah tu.. Nekoliko jasnih poruka, i to je bilo to. Nijesam osjećao ništa, a osjećao sam sve. Bol iz glave se kao otrov širio po čitavom tijelu. Trebalo je na brzinu okupiti preostalu vojsku i spremi se za povlačenje sa što manje gubitaka.

A „sigurna kuća“ je jedva čekala da me vidi, i da me kao napušteno pseto, uzme i stavi u njedra. Naravno, nijesam se opirao, već sam jedva dočekao toplinu konjaka u grlu i ukus skrcane kafe u ustima. Skup je, ali, i ona je bila. Ništa kod nje i od nje nije bilo jeftino. Zараđivala je i trošila u talasima. Kad bi došla do para, odmah bi se dokotrljala do mene i krenuli bi u skupo. Najskuplje!

U polupraznom frižideru bih čuvao osušeno parče salame kao eksponat, uzbučali jogurt, izlajpju kolu i nekoliko kapi vinjaka na dnu četvrtaste boce. A ona bi se pojavila na vratima sa ćilibarskom tečnošću od par stotina eura, najfinijom francuskom kobasicom sa lješnicima i neprocjenjivim osmijehom. Stukli bi sve, a uveče kusali komade pite od juče, koje je komšinica preko puta donijela. Eto, takva je bila. A od noćas, nije više.

Osjećaj je sve. Može da bude lažan, stvaran, pravi, krivi, ali na kraju je ipak osjećaj. I tvoj. Gledam je kako sa ponosom pokazuje svoja djela.. Izložbe po kojekakvim vukojebinama. Nije lijepa, ali i ne gledam je gore. Ima to mlijeko u grudima. Tu bjelinu. A ja ko gladno dijete zinuo ne bi li apio bradavicu i duklio do besvijesti.

Priča ko navijena. Ja ćutim ko zaliven. Trpim i gledam, a ruka mi stalno bježi prema toj toplini.. Eh draga ti.. Kako bijaše vaše cijenjeno ime? Pa ja se stidim svojih radova. Svi su mi bez veze. Novi su na procjeni, ali i njih čeka ista sudbina. Stid je dobar i koristan. Jer ako njega nema, onda znam da nisam ni pedalj mrdnuo naprijed. I sad kad pogledam, meni se ništa od tog ne sviđa. Čim izađe priča iz mene počne da mi se manje dopada. Što se više ladi, ladi se i moje zadovoljstvo njom.

Baš kao ljeb! Dok je vruć lijep je. Kad prođe koji dan, već je suv i neupotrebljiv. Gleda me čudno. Šta ovaj lupa. Prvi put je gledam direktno u lice. Ima naočari i oči iza. Pružih ruku i zavukoh je uzmeđu dojki. Nešto mi puče pred oči. Ošarafi me onom lopatom i ode ko oparena. Ostah da se ljujlam za šankom. Bogami tešku ruku posjeduje.. Nije mi za to, nego mi prosu ovu sirotinju. Dok je odlazila vidjeh da ima i pozamašno prkno. U stvari, svuda je imalo.. A opet, nije je imalo niđe. Misli mi bijahu odmakle. A đe ti možeš s njom. Ču, fali se sobom, i svojim radovima.

Znaš šta je ona za tebe?

Ma možeš da se slikaš!!

KOMPARACIJA

Po prvi put mi fližider ladi.

Sve do skoro je grijao.

I spolja i iznutra.

Čudan osjećaj..

Sad kad uzmem jaje u šaku ono ledno.

Samo se sjetim kako me je budio noću, stenjao satima, kao nešto traži, pukušava, pa odjednom zatrese ko zemljotres.

Ovaj se živ ne čuje.

Lijep je.

A prazan..

Ni najljepši nije lijep ako je prazan.

Razmišljam da onaj stari vratim.

Ako je još tamo..

Grijao je kao šporet.

A ide zima..

Neko je pored mene..

Lijepa je..

Baš kao i ovaj novi fližider.

Razmišljam da je vratim..

Da je stegnem i ne puštam..

Ako je još tamo..

PU PIKE NE VAŽI

Potrča mi jezik, al ajde..

Rekao sam, i sad nema nazad.

Nijesam mogao da ne dam.

A znao sam kako će biti.

Davno sam upio tu priču od babe.

– Sinko, nemoj nikad da poklanjaš nož ili neki drugi oštri predmet dragim osobama. To znači zavadu i raskid.

I stvarno, bi baš tako. Provjereno, evo već treći put.

Dva druga, i ona..

Jednom sam poklonio komplet noževa, od drugog sam dobio nož, a evo sad i njoj makaze. Mali sklopivi privjepak za ključeve.

Sjetio sam se ove priče tek kad mi je napisala da ne želi više da budemo zajedno. Kratko i jasno.

Samo nekoliko sati prije tog bilo je sve u redu. Slala mi je slike i nježne poruke.

I onda..

Puče a zasmrde!

Đavo ga u poklon!

Što ne izmisli nešto, što ne reče ne možeš i objasni djevojci?

Nego ko hipnotisan, šta god zatraži, ti odma na!

A dao bih joj sve. Sve sam joj i dao. Njen sam. Ona je moj vlasnik. Ne pitam se ja tu više ništa.

Uf žene.. Ko ih izmisli..

Napisah samo „a“ i bacih telefon.

Nijesam imao snage da se pomjerim.

Uđoh u duboke analize i plitke misli, gledajući u plafon..

Da nije našla nekog?

Jesam li premalo lijep i previše star za nju?

Skačem li joj često po živcima?

Da nijesam propustio neki važan datum? Provjeravam u kalendar.

Opet listam naš razgovor..

Ma nije ovo njen način.. Mora da je greška.

Ona bi ovo uradila sa puno više stila.

Pa znam je..

Misliš?

Ništa frajeru, ustani, otresi prašinu i nastavi dalje.

E neću!

Oću da ležim ovdje, sve dok me ne nazove i ne kaže da je sve u redu..

Pa makar i krepa ovako, na podu!

Treći dan bez avaza. Svenuh ko biljka bez vode. A popio sam sve što je bilo po kući, čak i njen liker od oraha.

Polako sam tonuo u očaj. Bivalo mi je sve jasnije da smo došli do kraja priče.

A tek počela!

Kad u neko doba javi se. Poslala neku njenu omiljenu stvar.

Oči mi zacakliše.

Pita gdje sam, što joj ne pišem..

Pa.. raskinuli smo..

Molim?!

Pa napisala si..

Stvarno? Dobro si mi rekao. Jer ja da znam – nisam.

Ali ako tako zeliš, poštujem..

Ne želim, ne želim!

Pa šta je onda problem?

Ništa. Volim te..

I ja tebe konju! Jesi to pio?

Jesam malo..

Jesi malo više koliko ja vidim.

Popio sam ti i onaj liker..

Neka si. Kupi mi neki novi.

Kupiću ti svašta, samo dođi.

Skuvaj mi kafu, oli?

Oću.

Znaš kakvu pijem?

Znam.

Nisi zaboravio u ova dva dana?

Nisam. Volim te..

Znam.. Nego Ti ne znaš blesane.. Eto me da ti pokažem koliko.

Skuvah, počistih i okupah se za minut.

Čudo je zadovoljan čovjek.

I da znate..

Makaze ne važe.

ROBNA KUĆA ZA MLADE

Vidim te

U tragovima

U čekanjima

Po ćoškovima

Pokislim ulicama

Memljivim ulazima

I bučnim ćutanjima.

Volim ovu zgradu..

Ovaj dio grada na putu do parka.

U stvari, volim čitav grad!

Jer je moj..

Jer nemam drugi..

Jer je tvoj.

Jer smo baš tu, u izlogu, sjedjeli.

Ljudi u prolazu

I pogledi na tvom obrazu.

Crveniš..

Noć se promalja i tvoj lik u odrazu.

Tren, koji prelazi u vječnost.

Sjećanje koje živi sadašnjost..

Nevješti dodiri..

Mladost nestalnih želja..

Čaj od hibiskusa i usne boje cvekle.

A samo desetak koraka niz ulicu: „Dubrovčanka“. I ti kako cupkaš..

Srećne su oči koje te vide, stare bi žene rekle.

Čekam te..

Ama baš svuda!

Žao mi što sam te tako olako pustio.

Što kad te je odvodio riječ nisam izustio.

Što nisam imao muda.

Snovi sve rjeđe dolaze.

Teška su ta čekanja

Na stanici bez putnika

Ostala su nadanja

Zarđalim šinama ostaci koraka

Vozovi tuda odavno ne prolaze.

CIPELE

Nikola je imao Mirka, Mirko Mihaila, a Mihailo opet Nikolu.

Nikola je umro je u Antibu (Francuska), Mirko u Beču (Austrougarska), Mihailo u Parizu, a Nikola je još živ. Evo ga baš tu, ispred.

Endi Vorhol je rođen u Pitsburgu a umro u Njujorku. Pitate se kakve veze svi oni imaju. I nemaju.. Osim možda ove zadnje dvojice.

A evo i kako.

Kada se Endi otisnuo u svijet i zagrizao Veliku Jabuku, ona nije bila nimalo prijatnog ukusa. Naprotiv, bila je i te kako kisjela i gorka. Trebalo je vremena da se dođe do „slatkog“. Živio je siromašno, stvarao bogato i jedva preživljavao. Jedne prilike otac ga iznenadi posjetom. Znajući da zbog ogromnog ponosa neće uzeti novac, pri odlasku da on ne vidi, obu njegove prsle i dotrajale cipele, a ostavi mu svoje. Pogodilo ga je to, ali je sa ponosom hodao u njima.

Princa sam pasivno upoznao na aerodromu. Strpljivo je čekao u redu kao svi ostali. Ja sam pratio majku na avion za Nyköping, a on je pretpostavljam letio za Pariz. Ona ga odmah prepozna i zamolila me da se izmaknem i slikam ih zajedno, ali da ga ne uznemiravam.. Samo onako kako stoje u redu. Bio je par mjesta ispred. Uradih što mi je rečeno.

Drugi „naš“ susret bio je u glavnom gradu. Trebao je da preda nagradu nekom liku za volonterski rad, a ja čitav događaj da fotografisem. Tip se uhvatio govornice i nije je puštao dok su mu iz publike diskretno ukazivali da skрати priču. Princ sa poklon-slikom je strpljivo čekao. U neko doba ovaj napravi pauzu da uhvati vazduh, krenu gromoglasan aplauz koji se nije prekidao i nekako se sve to završi.

Treći put nisam bio tu, ali pričali li su mi kako je bilo. Kažu, došao u neke stare i iznosene cipele ka neki jado. Jedan iz gomile okolo ne izdrža da ga ne upita.

– Ovo su mi očeve – odgovori tiho. Izvadi frulu iz unutrašnjeg dzepa i zasnira „Kondorov let“.

Dugo je Durmitorskim planinama vijugao taj zvuk.. Milovao prevoje i vrhove.

Osta mermerna ploča u kamenu da priča..

Mali veliki princ.

TIKET

Dobra stvar kod povraćanja je što vam stomak splasne, a trbušnjaci se izdefinišu. Loša, to što vam oči od naprezanja dođu krvave i buljave. O kesama ispod da ne govorim. Nijesam često toliko i loše i dobro u isto vrijeme da mogu sebi da dozvolim taj luksuz sentimentalnosti. Ali ovog puta sve kokice poiskakaše u isti mah.

- Kakva hodajuća pošast! – izgovori skoro da svi čuju.
- Poznaješ li je?
- Potvrдно klimnuh glavom.
- Pa daj, upoznaj me! – nastavljao je da insistira i balavi ne skidajući pogled s helenske ljepote.
- Boginja!
- Boginje murašu, i to velike, smrtonosne!

Nije me shvatao. Trideset godina se mi iznuravamo! Pogledima, dodirima, sanjarenjima.. I baš sad da se pojavi.. kad sam je već zaboravio.. ožalio i pustio.. Među šumom očiju vidim njene.. Taj pogled ispod oka.. Pa zar je sve ostalo isto? Zar se za ove tri decenije nije ništa promijenilo? Ni ona ni ja? Ni mi. Gledam je dok on nastavlja..

I sjetih se našeg plesa u „Grandu“, dodira kože, milovanja pogledima, stezanje ruke u struku.. A ona, posuta snijegom, šaji ko božićna jelka! Po njoj ukrasi i bomboni svih ukusa. Oko vrata svjetlucavi šal i taj sladunjavo jestivi parfem..

Nikad joj nijesam rekao.. I nikad je nisam pitao.. Bio sam sluga na njenom dvoru. Paž. Vjerovao da ne vjerujem.. I da je sve to laž. Ali nije..

Pričam ja to skoro drugu po kafani, ne bivajući siguran da li mu se žalim ili hvalim.. A on će na to moje pričom. Molio jedan Boga redovno: „Bože, daj mi sedmicu. Samo jednu sedmicu na loto.“ I tako prolazili dani. Bogu jednom sve to dosadi i reče mu:

- Pa uplati čovječe.. Uplati već jednom taj tiket!

TRENUCI

- Otkriću ti jednu tajnu.. Ljubav je samo iluzija. „Šarena laža“ za odrasle.. Zabava za siromašne..
- A ti vidim nemaš ni pepela na mudima.
- Muda su bajata odavno.. Tako da računaj ko da ih nemam.
- A pepela se nađe..
- Svi smo mi pepeo.

Voljeli smo da onako znojavi posle „časa fizičkog“ trabunjamo svašta.

Ona bi držala tanku cigaretu visoko između prstiju, ja bih pratio dim, gladio njenu kožu, zalivao grlo konjakom, pomjerajući joj povremeno mokre uvojke sa čela i gurajući ih iza uva.

Raspričali bi se..

Više ja nego ona. Ali nju je bilo ljepše slušati.

I gledati.

Ona bi to radila otmjenije, sa stilom.

I kada bi u zanosu govorila razne prostakluge, zvučali bi nevino, kao dječja poezija.

Volio bih je..

Samo kad bih umio.

Kad bi me naučila..

Znam da zna..

I zna da ne znam..

A neće da mi pokaže..

Kako ona to..

Znala je..

Sve je ona znala..

Da se nema rašta truditi..

Da sam loš đak..

Da sam star da pohađam nastavu.

Da imam želju..

Ali nije znala koliko mi znači.

I neće nikada.

BORBA

Ludim..

Ko rojevi pčela i čopori pasa napadaju me misli sa svih strana. Ubadaju i ujedaju.. Znam, sve znam.. Ali ne mogu.. To je jače od mene. Instikt. Ko tučeno dijete kad kreneš da pomiluješ, a ono naglo podigne ruku.. I što se više branim i otimam, to mi je sve gore. Na kraju, kad je šteta već nanešena shvatim da je samo trebalo da ih pustim da rade svoj posao.

Naslagalo se stvari.. Kao u horoskopu, ljubav-posao-zdravlje.. Ček, ček.. pa zar ovo dvojje ako je loše, kako čovjek može biti zdrav?

Posao:

Teška situacija frajeru. Ko će tebe u tim godinama zaposliti. Nisi ekspert ni za šta.. Osim možda za bacanje vremena i maratonska mozganja.. Razmišljanja o onom što je bilo a ne što će biti, što treba da bude i šta se može uraditi. Uvijek sam bio takav. I kad bi mi u nekom „slučaju“ sve bilo jasno, opet bi se iznova vraćao na „mjesto zločina“, otvarao „dosije“, preturao i dumao.

Ljubav:

Ni ovdje ništa bolje murašu.. Sve te prilike koje si imao bačene su odavno niz vodu. Ko smotuljak kose poslije krštenja, nestale su u daljini. A ti iznova vraćaš film nazad.. Pitaš se zašto, kako.. Hoćeš rijeku da zaustaviš. E ne može muro! Pusti ih. Odavno su već udate žene.. Neke su i babe postale. Pogrbale se i naborale..

– A ti? Ti i dalje vjeruješ.

Zdravlje:

Nisi loš mićo, ali si sve gore.. Moraš napraviti neku strategiju za taktičko povlačenje.. Sa što manje gubitaka. Nije ti puno vojske ostalo i moraš je čuvati. A i to malo je izmučeno i izranjavano. Pa ti vidi. Bijah se naoštrio ko kikirez pred meč pjetlova. Izlećeh vani da drmnem kavu i rakiju. Tu odmah iza ćoška.. Dočeka me topao miris vjetra. Ko da me malo umiri.

Godi.. Ispred mene na stolu *Politika, Borba i Pobjeda*..

Izabrah Borbu.

ŠIFROVANA LJUBAV

Buljim u taj smotuljak njene kose..

U vrat, u uvo..

U krajeve trepavica i vrh nosa koji povremeno izviruje.

Sreća da nema oči na leđima, inače bi strknula ko uplašena mačka.

A ne bi..

Vjerovatno bi joj bilo neprijatno što je neki gerelj tu pred svima očima pipa.. Rekla bi mu diskretno, onda bi se pokupili i otišli.

Osluškujem..

Šapuće mu nešto na italijanskom, dodirujući usnom njegovu školjku.

Mladi su..

Neupadljivi i jednostavni..

A opet, načinom na koji se vole potpuno drugačiji od svih ostalih. Od svega što razumijem.

Ne divim se samo njenoj ljepoti. Divim se njemu kako ne odvaja pogled.. Kako je voli na neki tih i skriven način..

Šifrovan..

Oni, i niko osim njih u moru drugih.

Dobro, i ja sam tu, ko dijete koje se oblizuje pred izlogom poslastičarnice.

Gledam i sanjam...

Kojeg li su okusa njeni poljupci..

Kakve mekoće su njene usne..

Koliko su topli njeni dodiri..

Zamišljam da sam mlad, i da sam on.

Sad već hvatam sebe kako požmurujem.

Sreća da nema nikog u blizini da pomisli svašta.

Terasa je prazna i sunce je visoko.

Vrijeme je ručku.

Čeka me raštan od juče i pivo od danas..

Pokupih prnje i odoh.

UČINJENIK

Nikada nisam imao manje para a pio skuplja pića.

Znala je da volim konjake..

Pričao sam joj kako sam slučajno otkrio taj „tečni ćilibar“.

Posmatrala me s kojom strašću opisujem ritual i grizla donju usnu.

Sve sam joj pričao..

Kako svrdlasto klizi dok ga sipam, kako ga zagrijavam.. kako olizujem kap na vratu boce, kako guram nos u čašu i njušim ga do besvijesti.

Znala je ona da pričajući o njemu, mislim na nju.

I jesam. Priznajem, ne bih ja to razdvajao.

Jer, i oči i kosa su joj iste boje. Poljupci su joj identičnog ukusa. Miris daha..

– Evo, da te nesto častim – reče stidljivo i izvadi kesu. U njoj kutija. U kutiji boca.

Izvadih i streknuh ko da sam vidio zlatni dildo.

– Pa jesi li ti luda! Znaš li koliko ovo košta?

– Znam, pa kupila sam ga.

– Slušaj, molim te ovo vrati..

Ona ga uze nazad, ja pomislih da će me poslušati, a ona povuče onu foliju na vrhu i otvori ga.

– Da se ne sjekiraš. Sad mu nema povratka – reče smješkajući se.

– Ti si.. totalno luda!

– Pa jesam.. Ne krijem to. Ali za tobom.

Ja i dalje nastavljam..

– Samo mi reci jesi li platila punu cijenu.

– Ja uvijek plaćam punu cijenu. (Nastavlja i ona podižući obrvu).

– Šta mi radiš?

– Ništa je to šta ću..

– Ali sad stvarno, nisi valjda dala petsto eura za jednu bocu.

- Nisam.. Uzela sam je na rate.
- A?! Poludjeću!! Ne da si luda, nego.. Ko normalan uzima piće na kredit! Pa plata ti je skoro tolika ženo!!
- Volim kad me tako zoveš..
- Dobro, idemo iz početka.. Nemoj ovo više da radiš, ok? (Obraćam joj se ka djetetu)
- Neću.. Nego, šta si spremio za večeru? Ajde, iznenadi me. Gladna sam.

Da ubrzam malo;

Stan sa pogledom.

Zelena haljina.

Bijela košulja.

Uzana kuhinja.

Ples u mraku.

Srebrni privjepak.

Plodovi mora.

Prosuta kafa.

Obaljena fotelja.

Lagana muzika.

Ostvarena želja.

Vraćam se nazad pogledujući lampicu za gorivo.

Gradić uz more.

Svratih na pumpu.

Zamirisa mi burek.

Isflekah gaće.

Pristižu slike.

Smiješi mi se brk.

Kakav dan!

Nije prijatelj kad pitaš pa učini.

To je učinjenik.

Već kada se sam sjeti.

Kad te obraduje ko brod na pučini.

Kad osjeti.

SAVETA

Bojim se da mu kažem i pokažem ko sam..

Misliš da te tada neće više voljeti?

Da..

Pa zar treba da budeš sa čovjekom koji te neće voljeti onakvu kakva si?

Da, ali..

Misliš to, što će upoznati neku drugu tebe?

Da, baš tako.

Pa zar nisi i ti to, sve zajedno?

U pravu si, jesam.

Mijenjaćete se vremenom..

Trenutno dajete jedno drugom ono što mislite da je lijepo i da će vam se dopasti.. Ali život nije samo to. Ima tu.. slanog i gorkog.. I vjeruj mi, više će vas vezati so nego šećer.

U solima ima znoja, suza.. U šećeru ništa osim trenutnog zadovoljstva. So nije prijatna, ali se duže pamti. Pa ajde reci, bez čega ne bi mogla? Bez soli ili šećera?

U pravu si.. Život bez soli bio bi bljutav.

Slatko dosadi brzo. Ali šta ću kad volim kolače..

Aj zdravo!

SOBA SA POGLEDOM NA POGLED

Takav je on.

Barem ovaj moj..

Sve više vjerujem da je mozak samo hard-disk.

Ne mogu da se sjetim sta je bilo prije koju godinu, a prije pola vijeka pamtim sve.. Svaki detalj!

Kao da sam imao (a nisam) fotoaparat i samo slikao.

Soba kao dio hodnika i hodnik kao dio sobe. Tirkizno zelena „masna“ do pola.. Valjda zato volim tu „bianchi“ boju.

Gore kreč i plafonjerke u nizu. Dolje brušeni sitno-šareni kamen. Glasovi koji odzvanjaju. Lupa vrata na promaji..

U sobi tri uska kreveta, dva sa jedne, i jedan sa druge strane. Pomeđu tri ormarića mahagonij boje. Iznad izmučeni muškarci sa usahlim pogledom, smežuranim mudima i kesama ispod očiju. Sa druge strane žene bez oblina i ljepote. Sise koje vise kao salvete.. Rebra koja izviruju i stvaraju sjenke..

Maleni balkon sa pogledom na krovove.

Da, to je bio moj prvi doživljaj golotinje. Dugo sam se pitao ko su ti ljudi koji svoju tugu poklanjaju slikarima. Koji svoj život pokazuju svima bez stida. Bez trunke nelagode.

Da..

To su umorni ljudi. Baš kao i ja sad. Mogao bih pozirati do mile volje. Slobodno iscrtajte svaku dlačicu na mojoj koži.. Svaku poru i grimasu na mom licu.. Boru.. Dobro pritisnite taj ugljen, da se odlomi komad..

Volim kontrast!

Živim kontrast!

Razmaknite me na platnu!

Ubadajte i škripite po hrapavom papiru... Vaš sam, kad već ne mogu biti njen!

Tek sad osjećam bol kako se šunja ko jutarnja magla.. Ko ris u snijegu.. Ko ledena rijeka..

Sjećam se te razglednice na unutrašnjoj strani ormarića i pjesme koja je išla na kožnom tranzistoru..

Uroš Predić i „Kosovka djevojka“ i Zoran Kalezić i „Pomračina“..

Bože kako pamtim taj momenat.. I koliko emocija samo u tom trenu ne znajući zašto.. ne znajući kako..

Ne znajući ništa, a osjećajući sve..

Evo i sad se ježim.. I sad plačem kao tad.

Valjda sam te isplakao i prije nego što sam te upoznao. Valjda sam te vidio u snu.. U nekoj slici.. U prolazu..

Ne volim da prepravljam priče. Umoran sam od prepljavljanja. Neka ostane takva, sa greškom..

Jer i mi smo bili jedna velika greška..

Zar ne?

OĆE, OĆE

- Zaposliće me, znam..
- Koji?
- Pa ovi moji..
- Koji tvoji, mrčila se!
- Ovi moji, normalni i poštteni..
- Aj' ne sprdaj se.. Pa oni su odavno izumrli!
- Vdiš li ti išta tim krupnim očima?
- Vidim, al' opet, negdje se nadam..
- Samo se ti nadaj.. Koliko imaš godina?
- Tako nešto..
- A koliko radnog staža imaš?
- Tuda neđe.. E, što se neće zaratiti, pa da svi nemamo!
- Ne šekiraj se.. I tada bi ovi što imaju imali.
- A mi, što nemamo, ostali bi da nemamo. Da imamo samo snove. Da maštamo i žvaćemo već prežvakanu melanholiju. Da se hvatamo za šećerne slamke. Da čekamo i starimo..
- Zašto si takav?
- Eto zato... Što za nas nema budućnosti. Što nismo ni prošlost. Što smo davali a nismo tražili.. Što smo voljeli.. Mi smo samo mi.. Usputni prolaznici.. Jeftini statisti u niskobudžetnom filmu..
- Pa šta predlažeš?
- Da me ufatiš pod ruku i da odjezdimo daleko..
- Će?
- Koga briga.. Slobodni smo. Ajmo u prvu kafanu na pivo. I sjedni naspram mene da te gledam..
- Da zamišljam nas kad smo bili mladi.. Da motamo misli, da živimo život kojeg nema.
- Ako te ja razumijem..
- I ne treba.. Dovoljno je da budeš.. Da ispiješ to „zidarsko“.. Da me pogledaš i oživiš..
- Poljubih je u stisnutu šaku. Ugledah oči pune suza. Pogrčeno lice bola..
- Nije mi bila namjera..

GONDOLIJER

Koja budala sipa dvodecenijski konjak u običan pepsi?

Ko je toliko samodestruktivan da uživa u svom bolu?

Pa ja..

Ja sam taj nelogični i neshvatljivi..

Neprilagođeni i neuhvatljivi..

Lovac na emocije.

Onaj koji prezire školu..

Koji misli prevozi vodenim ulicama Venecije.

Je li jeres biti svoj?

Razmišljati svojom glavom?

Slijediti osjećaj..

Zar je toliki grijeh biti tvoj?

I sve što umijem ne radim kako treba da radim..

Zemlja i dalje pravi krugove.

Razapeta čapra počinje da visi..

Podmirio sam sve znane dugove..

Sad i slatko počinje kisi..

A ja se i dalje osjećam mladim.

Koprcam se i otimam..

Kada bih mogao da opišem ljepotu.

Stavio bih prst na tvoje ime

Počinju kiše..

Kažu da ove zime neće biti zime..

Da je ukinuta i da ni proljeća neće biti.

Tvoja ulica poplavljena

Na ulazu kameni lavovi

Tvoja zgrada čeka zaboravljena

Gondolijer i zaljubljeni parovi

I ničega tu nema više.

ČEKAJUĆI NEŠTO

Zvala si me..

Pa sam te zvao.

Pa si rekla da ćeš me zvati.

Pa me nisi zvala.

Zašto me ne zoveš?

Tako mi malo fali da odustanem od sebe..

Samo ne znam koji sam od nas dvoje..

Da li sam ja onaj ja, ili onaj ti?

I da li se porazi brišu, a samo pobjede broje?

Kažeš, sve je to retrogradni Merkur..

Lažeš, znamo da je kraj.

Sve je retrogradno..

I zašto se samo toliko trudiš?

Zar ne vidiš da nisam taj.

PAŠČE NA KVADRAT

Psi sve više postaju dobri ljudi, a ljudi loši psi.

Uzimaju od nas ono najbolje, a mi od njih ono najgore.

Oni se drže zajedno, u čoporu, a mi svak na svoju stranu..

Njih je sve više, a nas rasutih manje.

Eto, takvo vam je u mom mjestu stanje.

Čudo kako ti neki psi ostave trag u sjećanju, a da ništa nisu rekli ni zalajali..

Pa te uhvati pomalo stid, kad ih pobrkaš s ljudima.. Kad ove druge staviš na drugo, a njih na prvo mjesto.

Toliko snage a istovremeno toliko nježnosti u tom biću. Lako je razumjeti one džepne pse kad zareže. Kompleksi. Treba napadati prije napada. Jer kad napad krene već je kasno.

A on? Ko Apolon u psećem obliku! Svjestan snage, ljepote i mladosti, mahao bi onim repom okolo, ko pendrekom dokoni milicajac.

Dobročudan i odsutan.. Sa svima na ti. Mačke nije ni primjećivao. Sa djecom bi se poigrao i svojim poslom otišao.

Ni slutio nisam da će me toliko pogoditi odlazak tog dobroćudnog garana.

Sretoh komšiju uplakanog i zamalo mu ne izjavih saućešće. Pitah šta i kako, on reče tako i tako, i utekoh.

Kakvo je to bilo pašče na kvadrat..

Ma šta na kvadrat, na kub!

Evo, još imam onu (slučajnu) ogrebotinu na ruci..

To je njegov zub.

TAJANSTVENI ALAN

Uvijek su mi bili čudni likovi koji nisu čitali stripove. Pa ih još ni u ovom elektronskom ludilu pod staros nikad ne ufati želja za mirisom štampanih avantura zaboravljenih super junaka.. Ne kažem da sam bolji od njih. Daleko od tog. Ali da propuštaju jedinstven osjećaj sreće i uzbuđenja – da. Nema tog doživljaja koji se može porediti sa skrivenim romanom u čitanki, algebri ili istoriji.

Flash Gordon i njegova prelijepa kastigulja Dale Arden. Tajanstveni Alan. Tex Willer, Asterix i ostala bratija samo su rasplamsavali moju maštu i gradili paralelni svijet. Bijeg od stvarnosti, od ludila i ništavila..

Razmjena..

Nijesu oni deveta umjetnost. Meni su bili prva. Pa tek onda filmovi na drugom mjestu. Sjećam se jedne prilike kad me „otkriše“ uoči Nove godine. Ujak ga zgrabi i bači u šporet. Planu ko luč. Duša me zabolje. Blek Stena taman počeo da tamani crvene mundire i u vatru ode. A na tv-u *Seljačka buna*. Matija Gubec i narod s vilama. Izvini Matija, ali preči mi je Blek.

Eto.. Tako je bilo sedamdesetih u mom kraju. Romani, sličice, ljubav i klikeri..

Kao u raju!

PUT

Do tridesete hoćete samo da budete lijepi i atraktivni i briga vas za zdravlje, jer ga imate na pretek.

Do pedesete želite da ste istovremeno i zategnuti i lijepi. Trudite se da zadržite visoko gard, ali htjeli – ne htjeli, on polako počinje da pada.

Do sedamdesete cilj je samo da ne visi i da ne boli.

Od sedamdesete samo da ne boli, i briga vas što visi.

Kad uđete u osamdesete, ponovo postajete bezubo i bezbrižno dijete, koje se igra s genitalijama, jede kašastu hranu i većinu vremena provodi spavajući.

I put se polako sastavlja s početkom..

MISLEĆI NA TEMIŠVAR SANJAO SAM OSLO

Prisjećajući se crvenog tramvaja okićenog zastavicama i cvjetova upletenih u svilene valove..

Djeteta sa drvenom igračkom..

Čovjeka sa vojničkim pozdravom..

Vezenih košulja..

Žene s pogledom..

I ljubljena do zadnje stanice..

NEŠTO KAO SVADA

(A NIJE)

- Zašto voliš da si sam?
- Ne volim, nego mi prija. A i treba mi..
- Za šta?
- Za čišćenje, krpljenje, lijepljenje i mazanje.
- Čega? Stana? Cipela?
- Ne, sebe.. Znaš, čitavog života je bilo po „njihovom“. E sad oću malo da bude po mom. Sa sobom se nekako najbolje slažem..
- I po cijenu samoće?
- Nije to cijena.. Mir nema cijenu. On je neprocjenjivo remek-djelo.
- Znači da tražim nekog drugog koji oće da se druži..
- Ne branim ti.. Ali ne brani ni ti meni.
- A volio bih da tu i tamo navратиш. Nisam baš toliko zastranio. Treba i meni neko da prozborim koju, da ne zaboravim da pričam..
- I da ne zaboraviš kako ćićka izgleda..
- Da. I kako miriše.. I kako voli da se mazi..
- Pa ti je tretiraš kao da je neka životinja, neki kućni ljubimac.. Kao da nije dio mene?
- Ma jeste, nego volim da joj se obraćam kao posebnoj ličnosti. Čak i tvojim dojčkama sam dao imena.. Lijeva je..
- Ti si dobro udaren!
- Pa šta ću kad tako volim.. Boles je svačija.. A ti si moja..
- Sviđa mi se to kako pričam s tvojim djelovima tijela.
- Djelovi?!
- Dobro de, organima.
- Šta?!
- Eto vidiš, ne znam kako drugačije da ih zovem osim po imenu. Pravim imenom.

- Aj baš da vidim kako zoveš moje prkno.
- Polako.. Prrrkno je širok pojam. Nisam još došao do njega. Lijeva dojka je krempita a desna pošto je malo tvrđa i ima šare od kapilara.. Ona je „voćni sa želeom“. A guza je pola breskva, pola kajsija. Stomak je jesenja dolina z bunarom u sredini.
- Pupak na čekrk?
- Zezaj se ti..
- Šumu ne spominješ? Pa zbog tebe sam je i puštila manijače olinjali!
- Ee, u šumu ne zalazim često. Nju ne treba dirati. Neka raste.. Super je. Evo zvaću je. Crvena planina, sa poljima borovnice.
- Bolje bi bilo da je diraš. Da malo raskrčiš i da je središ.. Neuredna je.. Izgleda zapušteno.
- Slušaj, riđokosa. Nemoj neđe da mi strkneš sad, inače sam mrtav! Eto me odma. Ljubih je dugo i sočno. Talasala je na vjetru njena kosa ko planinska trava. Uvijalo se njeno tijelo ko tanana breza. Tekli su sokovi ko najbistriji potoci..

Provukoh prstima i zgrabih šaku modrih kuglica.

Umazah lice mastilom i nahranih dušu pogledom.

Volim te blesačo.

Boliš me koliko si lijepa.

Vrijeđaš, koliko sumnjaš.

A ja sam tako tvoj..

CRVENA PLANINA

E, ova je priča baš svježa.. Hrskava i topla ko prijesnac ispod crepulje. Grdna za pogledati, ali kad je probaš iznenađujuće ukusna. Ista ja! Odlučih da posne zalihe zapada začinim jakim domaćim pejzažima. Pristah na prvu. Trebalo mi je to. Da posle svega malo razbistrim čuturu, da ostavim mozak u fioku i odem tamo odakle sam došao. Gdje pripadam.. Pitomoj divljini.

Stotinjak mrava baulja šarolikim krajolikom. Među njima i ja sa svojim mislima.. Otuđen i nedruštven. Znojav i prašnjav. Usamljen i zaboravljen.. Baš kao i ova planina.

Peo sam se i ranije svuda okolo, ali za ovu tek čuh. Moja površnost me je uvijek koštala. Primih se na par lukavo urađenih fotki i dobro zamućenu vinjak-kolu. Znam, sve znam.. Marketing je samo prevara u finom odijelu. I svaki put je tako. Pa zašto i sada ne bi bilo. Reka sam i nema laganja.

Odoh, ka da će da me strijeljaju. Prokleta li je ovo čeljade! Prije koji dan se vozio onim autobusima na struju. Čisti i bešumni. Unutra puno, a opet nekako prazno. Svi slušalice turili u uši i ćute. Da se čojek prepane od tišine! Prozvaše, uđosmo, a mene turiše odmah pored vozača. Koja privilegija! Glavni poslije glavnog. Kalif umjesto kalifa. Ispred mene čitav svijet. Petnaest eura tarifa. Šta bih sve dao da sam onaj dječak..

Ma koga ja to lažem..

Pa i jesam dječak u nekom pozajmljenom tijelu. Zna li da od svih boja najviše mrzim dvije koje i najviše volim: crnu i bijelu. A ovdje obećaše crvenu. Puno crvene. Gazimo kroz zlatno more.. Zaboravljene kućice drvene.. Planina mi nudi parče sebe, a ja hoću nju cijelu.

E ne može!

Napari oči, pa pravac grad. Vraćam se nazad na svoje mjesto. Ispijam krušku dok utisci se množe. Nosim joj svenuli planinski cvijet. Unutrašnji džep tu pored srca. Sad jasno vidim da moj je svijet. Hoću da je zovem al ponos me prca. Vođa puta mi ležerno dodaje flešku. Ne radi radio. Ne rade vrata. Retarder ne radi. Ali ljudi rade. Vadi se kaiš iz gaća.. Dijeli se sreća.. Smijem se iskreno.. Onako, u sebi.

Tako sam i naučio. Da plačem.. Da se ljutim i urlam. Vrištim od zadovoljstva u mnoštvu glasova..

Moja si Crvena Planino!

ZEN PRIČA

„Suština zena je neposredan doživljaj probuđenja (satori), pa su teoretsko znanje i proučavanje religijskih tekstova potpuno u drugom planu.“

Pričao mi drug za jednog druga..

A ja pijuckao i u glavi bilježio koliko sam kadar bio u tom trenu. Pomućene svijesti od rakije, dima, brinete preko puta sa „haski“ očima i blještave plavuše sa keramičkim tenom, čas na jednu, čas na drugu stranu, trčali su zadihano moji pogledi.

Znam, reći ćete privali, prismrdi, šedi tu gerelju, one su mlade, tek iznikle šumske pečurke.. A ja sam ih posmatrao kao vanvremenske portrete u nekom staklenom muzeju moderne umjetnosti. Divio se njihovoj ljepoti, mimici i gesti.

Da! Njujorška MoMa! To je pravo mjesto za njihovu ljepotu koja ponižava. Morah im reći ono što su već znale. Studentkinje. Ža mi bi što nisam bio. Što imam tu prazninu. Što se ko jesenji vrtlog lišća oko njenih nogu nisam svio. I što daljinu smatram za blizinu. Boles je svačija.. To jes.. A najmasnija mas je pačija. Ne pušta vodu. Isaaa! Odoh ja u šver. Nego da se vratim priči.

Pošao tip starom metalnom kantom u Njemačku da kupi novu. Ova mu dotrajala, pa oće da je baci, da ne kažem odbaci. Papir sa adresom i svježanj maraka u džepu. I ko za inat, u sred putovanja pukne mu guma. Tek kada otvori gepek, shvati da nema ništa pozadi, da je sve to žena izbacila da mu ne smeta. I onako izgubljen, na betonskim pločama koje je još Hitler postavljao, stajao je i čekao.. Tražio i molio da neko ustavi i pomogne. Usamljen i ostavljen. Očajan i nemoćan. I bogami, u neko doba, stade mu jedan. Njamac.. Izvadi svu onu aparaturu, okrpi, naduva, postavi, završi to što je trebalo i krenu.

– Koliko sam ti dužan prijatelju?

– Ništa. Vратиćeš mi jednog dana.

– Kako prijatelju da ti vratim.. Ti na jednu, ja na drugu stranu ovog zembeluka. Nema šanse da se možemo sresti.

– Pomogni nekom.. Onda si i meni pomogao.

Ode.. Ovaj osta da mu maše.

– Konobar! Da platim.

– Šest eura.

– Šest i trideset.

Čudan bakšiš, morah primijetiti. Ja bi to na šes i pedeset, al ajde.. Ostah ka posran kad vidjeh da dade prosjaku ispred prodavnice ono dvajes centi. E, moj murašu.. procijedih u sebi. Koliko ti imaš još da učiš..

Prešao si pola, a još si na početku.

ZNOJ I GNOJ

Rijetko trčim.

I baš rijetko se znojim.

Trčim jedino kad bježim, kad spašavam glavu.

Znojim se kad trpim, kad mi je neprijatno..

Pišem sve tanje, a snage sve manje.

Polako posustajem..

Postajem kanta za smeće.

Sunđer, koji upija otpadne vode..

Evo, odustajem.

Znam da mnogima štrčim..

Da moj lik oči im bude.

Sve znam..

A opet, glup ko točak.

Trebao sam biti nešto veće.

Noć umjesto jutra.

Počinje kiša da pljuva..

Gura me, ja se branim.

Vjetar i dalje duva.

Neki inat u meni vri.

Kako da đavola u meni sahranim..

Da bude lakše..

Da počnem da dišem.

Memorija je već odavno puna.

Krećem da biram i brišem.

Znoj ko gnoj počinje da izbija.

Suze ko potok kreću da teku.

Ljudi prolaze i ne vide ništa.

Misle da kisnem.

Na obrazima tragovi soli.

Misli se stapaju u jednu rijeku.

Sve mi je lakše što više boli.

Evo ga dan..

Sunce me ogrija.

ČOVJEK IZ MAGLE

Moram..

Ako barem nešto ne stavim na papir, nisam živ. A ne bude uvijek kako valja. Ali bude lakše.. Dan postane mirniji i smisleniji. A i ja s njim. Ni slutio nisam da ću postati takav zavisnik pisane riječi. Prije bih se uhvatio za fotografiju. Ona je stalno bivala tu, okolo mene. Ali nepredvidljivost je nešto što život čini zanimljivim.

E da, zamislite.. Počeo sam da čitam svoje knjige. Onako bez nekog reda. Uzmem, otvorim, i pročitam priču. I kao da ih je neko drugi pisao. Kao da to nisam bio ja.. Možda i nisam. Jutros sam na jednoj slici vidio kraj od hljeba.. Primorci ga zovu ćošak, a mi ovamo krajka, „maza“. Šveđani kažu „maka“.

Slično, jel' da?

Ima li išta ljepše nego kad ti ko djetetu namazano parče doda majka. A ti pokupiš u trku.. Evo sad nešto povezah.. I u vojsci i ovdje u Skandinaviji sam išao po hljeb. Kakav je to praznik? Prvo vojska.

Bijah kurir po zanimanju. Momak za sve. Rano ujutro bi vozač ukresao „kampanjolu“ i zajedno bi odjezdili do obližnje pekare. Imali smo ogroman sivo-maslinasti ceger, koji bi natrpali vrelin veknama. I to je bio taj tren.. Kad nisam mogao da odolim. Zgrabio bih jedan, odlomio mu oba kraja, dodao jedan vozaču, i gušili se od sreće. Dimilo bi nam iz ustiju.. Mirisala bi ulica iza nas.. A jesenje konfete bi se vrtjele u retrovizoru. Prosipali bi se sreća po krivinama. Zadovoljeni oralno.

I drugo, ovdje.

Daleko od svega.. Tu, blizu šarafa na globusu, radim u malenom restoranu na ćošku, dvije nizbrdice sa strana prepune mirisa italijanske hrane. Ali meni hljeb u nozdrvama.. Išao bi do francuske pekare na drugom kraju grada. Tamo bi me dočekala buca crvenih obraza, i taj kiseli hljeb sa crnim lukom i šiljatim ćoškovima, koji je „vukao“ na burek s mesom. I opet bi izvukao jedan, odlomio i zagumao. Ali, sve to nije ništa u poredjenju sa bež „tamićem“ i brašnjavim orandž gajbama, koje dugačkom kukom povlači čovjek iz magle.

Želio sam da budem on. I bio sam. Dva puta.

Zato pazite..

RAZLIČITI

Ti kreneš s jedne, ja s druge strane
Ja počnem s kraja, ti sa početka
Ti stavljaš melem, ja grebem rane
Skrivam se, ti stradaš od prvog metka.
Ti kažeš volim te u jednom trenu
Ja ćutim i slutim šta će sutra biti.
Ubrizgavaš ljubav u moju venu
Svaki put kažem da te neću kriti.
Različiti, a opet isti
Stihovi ko livadski leptiri
Ljubim te po toj zelenoj pisti
Tvoji pogledi moji su svemiri.
I konačno, kažem to glasno
Volim te, a ne znam kako se voli
U glavi mutno, u srcu mi jasno
Mnogo je lijepo čim toliko boli.

KROZ NIŠTA U SVE

Ona je imala muža, ja nisam.

Imala je dva braka viška, gomilu djece, posao, mladost u oku i hrabrost u srcu. Želju da voli, da traje i da gazi život pred sobom. Ja sam imao nju, bore, godine, poraze, umor, strahove. I to magično parče betonske stijene uz samo more gdje sam je čekao. Šta je to što je ona vidjela u meni, ni dan-danas mi nije jasno. Jednom mi je onako usput rekla da prolazim rukom kroz kosu kao njen ujak, i da imamo sličan pogled kad se zagledamo u nešto.

U stvari, bio je to pogled kroz ništa u sve. Tako bi ona najkraće opisala mene. A meni bi trebalo stranica i stranica da samo opišem kraj njene usne, u kom su čekali milioni nervnih završetaka da nečiji prsti pređu preko njih i uzburkaju naoko mirnu površinu. Da se pokrenu erupcije podvodnih vulkana, da krv kao užarena lava počne da izbija i ključa.. Da se podigne talas ispod kog ne ostaje ništa, osim pijeska, zvijezda i školjki. Ona nije voljela muža, a ja sam volio nju. Mogla je toliko da voli, da bih se ponekad uplašio i pobjegao ko skijaš pred lavinom. I džaba bih se trudio, sapleo bih se i pao, i sva njena bjelina bi prekrila moje sivilo.

Onaj prvi njen, imao je bipolarni poremećaj. Skoro da se bila navikla na njegove izlete bjekstva sa ovog svijeta. Djeca bi sve to gledala, a ona patila. Bila je umorna. Vidjelo se to na njenom licu. Ali, ko je mogao da se bolje zagleda, vidio bi da ispod njega postoji čitavo blago. Ovaj drugi, nije imao ništa osim para. Bio je praznina ispunjena novčanicama. I mislio je da tim može sve da nadomjesti..

Da plati čovjeka za sve što nije mogao..

Što nije želio..

Što ga je mrzjelo.

I opet, na istom mjestu..

Tu, gdje smo počeli..

Gdje prestaje kraj i počinje san.

Zagledani u horizont, i sunce u potonu..

Taman smo taj hljeb načeli..

I krenuli tiho niz cestu..

Pripijene silutete u sutonu..

Navikne se čovjek na svašta..

Pa i na bol..

Postanu prijatelji..

Dobri..

Najbolji.

(Posvećeno nama, stijeni i inicijalima koji i dalje prkose i odolijevaju vremenu.)

DJEČAK SA CEGEROM

Sretnem ga ponekad..

Visok i naočit, kratkog torzoa i dugačkih nogu i ruku. Strukirana karo-košulja sa zavrnutim rukavima, svijetlo-sive zvonarice na peglu i duplo dugme na kopčanje u struku. Mršavog lica, plavih očiju i kose, i debelih zulufa.

Da, takvog ga pamtim. Čovjek koji je istovario te čudesne gajbe. Rano-jutarnji red bi se odužio sve do kraja tržnice, ponekad bi izvirivao i do same ulice. Čekao bi se kamion s varenikom. A onda bi kao u nekom putujućem pozorištu, zadigao ceradu i krenuo sa „prestavom“. S kakvom je lakoćom vukao te kule.. Imao je produženu ruku, dugačku šipku zakrivljenu na kraju. Kaperan Kuk u modernom izdanju.

E sad, zašto vam ovo pričam. Pa zato što prolazeći kroz jedan gradić u Skandinaviji slučajno primijetih veliku firmu sa natpisom na vrhu: „Tetra Pak“..

I odmota mi se film..

Ta genijalnost slaganja varenike i jogurta, te šestougaone gajbe u koje su se savršeno uklapali četverostrani trouglovi. Tad i shvatih zašto se tako zovu. Kako je samo ležao u ruci.. zubima odgrizeš vrh, pa stežeš, sisaš i udaraš ko tele u vime. Nema toga odavno.. Prešlo se na bezoblične kese i dugačke kutije. Nije to ni blizu lijepo ko nekad. A ni ukusno.

Zamisli! Ostala jedna takva gajba kod komšija iznad. Posadili cvijeće u nju. Eto, i zato valja. Možda sam kako starim, sve više melanholičan. Možda se sjećanja samo ređaju i poigravaju sa mnom. Možda je ukus ostao isti a ja nisam.. Možda..

Sretnem ga poneki put. Sad je drugačiji. Sad je sve drugačije. I ja sam. Iako sam tada bio samo klinac sa cegerom, dobro pamtim.. Nadulo bi se to pleteno čudo, iskočili bi ćoskovi ko rogovi na sve strane. A ja bih veselo odskakutao kući. Usput bi se častio kremićem ili čokoladnom bananicom. Zavisi od raspoloženja.

Eto, tako je nekad bilo.

A i ovi Šveđani, sve izum za izumom. Gledam neboder u obliku rajfešlusa i njega su izmislili. Dok mi spavamo neko mozga.. Jedino im onaj dinamit ne mogu oprostiti.

Aj laku noć..

I ne zaboravite da podgrijete malo mlijeka..

Ljepše se sanja.

FIRI

Firi je bogata jevrejka iz Irana. Naizgled površna, duhovita, pristojnog izgleda i pomalo bahatog ponašanja. Silom prilika prisluškujem razgovor.

– Imaš li psihologa?

– Nemam.

– A duhovnika?

– Ne.

– Ideš li u crkvu?

– Slabo.

– Pa kako misliš biti zdrava? Kao što trebaš ginekologa, zubara, oftamologa, tako ti treba ljekar za mozak i dušu.

– Moraš to početi da radiš. Nismo životinje.. Jer da jesmo, bili bismo. Najeli bi se, naspavali, parili i to je sve. Čeljade je nešto sasvim drugo draga moja. Neka što zamisli nju, nego baci i mene u razmišljanje. Beči se Beč ispod.. Velik i bijel.

Slijećemo.. Ljudi grabe da se što prije otkopčaju i uzmu svoje torbe. Ja isto. Njih dvije sjede i pričaju ko da su u autobusu, pa nastavljaju vožnju. Trčim da stignem jureći ništa. Tragajući za nečim. Treba mi pod hitno jedan takav. Ne! Čitava garnitura i jednih i drugih, pa da ih o jadu zabavim!

Čeka me ispred.. Širi ruke i steže me. Sunce mi bije u lice. Ne osjećam ništa osim bola u leđjima. Da li je dovoljno da te neko voli? Da vučeš taj osjećaj svuda za sobom. Da ne možeš da daš, a da ti stalno treba.

Pričam mu o smislu besmisla..

O impulsu, emociji..

O Hamvašu i Kastanedi..

Džim Džarmušu i Tom Vejtsu.

Nikada nisam bio u Veneciji.

Ali mi je na spisku želja.

Pitam ga, jesam li lud ili samo ludim?

– Po mom, tek si na početku lavirinta. Treba dalje da ideš.. Da se toliko izgubiš, da prestaneš da se tražiš.

Moraš biti mnogo luđi, da bih ja pomislio da si lud.

Miriše jod iz ordinacije..

Tražim slobodan sto da drmnem konjak.

Bez fokusa i koncentracije.

Stojim na sred ulice, zamišljen i zbunjen ko čovjek u kreditima.

KOVRDŽE

Da. Tako to bude..

Kad sve oklope zbaciš sa sebe, pa ostaneš onako go i ogoljen pred njom. Kad je pustiš da ti radi što joj volja. Kad ti otme i ono malo razuma što skrivaš po mračnim ćoškovima slijepih ulica podsvijesti. Kad ti ubrizga toliku količinu pogleda, da možeš komotno da legneš na operacioni sto i kažeš režite.

Za neke (velike) stvari trebaju (božje) pripreme. Treba i kod jednog i kod drugog toliko toga da se poklopi u istom trenu.. I tada se dešava taj veliki prasak.. Dotadašnji životi se rasprše u mnoštvo komada, i milioni čestica se stapaju stvarajući nove svjetove.

Da. Imam dvije godine fakulteta. Toliko sam trčao i blesio za njom. Bivao u njenoj blizini, udisao njene mirise po sobama, slušao njene priče po hodnicima i čeznuo za njenim dodirima. Ko prijeki lijek, trebao mi je taj prelaz njenih prstiju preko mog lica, da navuče mir.. Trebala mi je ta pufnasta ufrčkane kose, umotana u mekani bade-mantil, da se privijem uz nju ko mladunče uz majku.. Da me omami toplina i uronim u san.

Posle ko zna koliko, kroz jedan uski (i jedini) prolaz između zgrada nabasasmo jedno na drugo. Poznah sjenku i hod. Povismo glave, sakrismo poglede i prođosmo tiho. Ja se okrenuh posle nekoliko koraka, ona ne.

– Zašto to radiš sebi? Zar ti nije dosta tog mučenja i samokažnjavanja? Pusti je. Da li si svjestan koliko je vremena prošlo?

– Briga me. Sad mi se čini ko da je juče bilo.

– Ali nije.

– Znam, ali ne želim da znam. Treba mi bol u ovom trenu. Jer jedino bolom mogu bol otjerati.

– Ali želiš li to?

– Sada želim. I ne želim.

– Ti si lud.

– Jesam, i briga me.

Da. Bio sam pas koji je čeznuo da bude lav.

Dosta mi je psećeg. Želim malo kraljevskog. Tragam za lavicom.

Neostvarene želje najduže traju.

Nedosanjani snovi još duže.

AJ ĆA

„Nije do tebe, do mene je.“

(jok, nego do gnjilih krušaka)

Najotrcanija fraza kliše-raskida.

Kao lakše je ovom drugom koga puštaš, jer nije kriv no ti.

Lakonski, nema šta.

Onda slijedi šok, pa suze, pa ovlaš zagrljaj kao nemoj..

Sljedeća je ona vidovita: naći ćeš ti nekog boljeg kog ćeš voljeti više nego mene.

I za sami kraj: jednog dana ćemo se svemu ovome smijati.

Odlazeći svak na svoju stranu, u sebi ćeš kliknati od sreće, i već kad budeš odmakao, poskočićeš visoko u vazduh i uzviknuti: Jess! Živjela sloboda!! Živio AFŽ na čelu s Titom!

„Ženi se dok si mlad. Jer što si stariji, to si pametniji. A pametni ljudi se ne žene.“

(pročitah na jednom zidu)

TIRKIZNI KLIKERI

Kad sam se najmanje trudio, najviše dobijao.

Nije običaj da u ovoj dalekoj zemlji pokazuješ koliko imaš. Razmetanje se smatra za nepristojno. A prkositi što imaš više od drugih je *degute*, *deplase*, primitivno. Skromnost i obzirnost su uvijek na prvom mjestu. Ljudi streknu kad ukapiraju da stoje ispred vas i da smetaju.

Teško je primijeti tu razliku jer je duboko i vješto skrivena, pa izgleda gotovo da je i nema. Bogati se oblače skromno, svedeno i neupadljivo, a ovi „naši“ sve kontra od toga.

Spremao sam se za doček Nove u nekom klubu. Dao sam skoro čitavu platu da izgledam što skuplje. Bosova košulja, Lindbergove pantofle i Pačotijeve crevlje. Zalizan briljantinom i poliven skupim parfemom, jedva da sam imao za par pića. Ali dobro, nisam jedini. Pripremio se brat kući jeftinim viskijem, tako da ga anestezija drži sigurno još koji sat. Dođoh pješke po onom pometu.

Izabrah prazan i mračan ćošak i tu se parkirah.

Bila je pored, bila je pijana i sve mi je ispričala. Da joj je bivši prije bivšeg bio profesionalni bodi bilder i da ju je redovno odvaljivao od batina, da je ovaj posle ovog bio profesionalni hokejaš i da nije primjećivala razliku sad i prije, jer je bila okružena samoćom i dizajniranim namještajem, da joj je ostavio pola imovine..

– Drago mi je, i ja sam profesionalac. Profesionalni gubitnik, luzer na kvadrat, pisac u pokušaju i fotograf po doživljaju..

Dobi napad smijeha. Ne mogu da je smirim. I drago mi, i nije. Pravim joj društvo dok puši ispred. Oštar vazduh širi nozdrve i ubrzava otkucaje. Otvoriše mi se dizne, proključa mi hladnjak i izbi čep. Poljubih je tako sočno da joj zamalo ne odgrizoh donju usnu. Ona se trgnu, pa uzvрати još žešće. Popismo podosta.

Provirujem kroz trepavice praveći se mrtav. Nije ovo moje stanište. Mnogo je veće i konfornije. Plafon je visok i ukrašen. Zidovi čisti i okićeni. Vrtim otvorenim okom u krug ko tropski gušter. Istražujem. Budi se stvorenje tik uz mene, meškolji i uvija.

Kakva je ovo ljepota? Zar sam toliki srećnik?

Nije mi izgledala sinoć tako. A i šta sam mogao da vidim kroz onaj mrak i paru. Šta li će sad biti kad se probudi i strekne. Ima ko prestravljena mačka da strkne i nestane. Izmigoljih se da plaknem kljove i prepone, pa se nečujno vratih pod pernati jorgan. Kako polako otvara oči tako se budi i dan. Sunce ulazi u stan i sjenke plešu.

– Svaka čast.. Uspjela si i da skineš sminku.

- Nisam je ni imala.
- Da te pitam nešto?
- Da..
- Jesu li to tvoje oči?
- Opet taj zarazni smijeh koji traje.
- A zubi?
- Ahahahah! I oni.
- Ja sam ti kiborg, mislim se..

Imala je te tirkizne klikere u koje nisam mogao dugo da gledam. Malo odmorim pa nastavim. Opet se smije i toliko zine da joj i resnice vidim. Nijedne plombe. Blješte biseri na jutarnjem suncu. Kako to? A prsti i nokti, mršavi i tanki, sa dugačkom nokatnom pločom. E s kosom sam je ušio. Njena tanka, rijetka i meka, a moja oštra i uvaljana ko postećija. Bar u nečemu da imam prednost. Provaljamo se još malo po krevetu, te ona pođe da skuva kafu, a ja uzeh telefon da uslikam stan.

- Molim te, nemoj..
- Ali zašto?
- Ne bih voljela da moj muž to vidi..
- Pa zar niste razvedeni?
- Jesmo formalno, ali i dalje povremeno živimo zajedno..
- I ti dovodiš svoje društvo, a on svoje..
- Tako nekako.

Čuvar na ulaznim vratima me diskretno pozdravlja. Izletjeh na ulicu. Tramvaj mi zvoni da požurim sa prelaskom. Tražim žvakaće i novine. Pogled mi se zadržava na skupom magazinu. Na naslovnoj strani ona i on.

Ko će mi vjerovati..

SLOBODA M

Dizanje tegova nije stvar mase i težina, već korekcije i estetike. Kod mene ima taj terapijski efekat. Izbacivanje pašaluka nije lak posao. Traži posvećenost i disciplinu. Čovjek je kanta za smeće i ako se redovno ne prazni lako dođe do prepunjenja. I bude gadno. Smrad se diže i širi a gomila râspada raste i kruži okolo. I sve je teže nakaniti se i krenuti u čišćenje, prvo terena okolo, pa tek potom glavnog objekta.

Siguran sam. Srećniji su ljudi koji se ne smiju.. Oni ozbiljni i namršteni. A ovi koji se kesare po čitav dan ili su debelo udareni ili samo nevješto skrivaju ono u njima.

Obzir..

Ma pusti obzir.

Obzir šteti svakom.

Obzir je trpnja.

Čudni ljudi niisu čudni.

Oni su samo u manjini.

Drugačiji su.

Bore se..

Traže izlaz.

– Zavidim ti – reče i prekinu tišinu.

– Na čemu to?

– Na slobodi.

– O kakvoj slobodi govoriš kad si me okovala tom ljepotom? I ne slutiš koliki sam zatočenik tvoje ljubavi. A tek da ti dam ovu glavudžu da je pronosaš.. Misli su moj tamničar. Te nezdrave, nevidljive tvorevine koje rove po mozgu..

– Mogu li ti pomoći?

– Pomažeš.. I te kako pomažeš. I koliko ti meni pomažeš, toliko imam osjećaj da ja tebi štetim. Mlađa si komad. Ljepša dva komada. Nije mi jasno šta te drži..

Prekri mi prstom usta i krenu da me ljubi..

– Sjećaš se ovog veša..

- Da.. Moj omiljeni vez i boja.
- Specijalno sam ga obukla za ovu priliku da ga ti skineš.
- Mogu li da ne žurim? Da te malo očima milujem. Da te dodirima ljubim. Legni preko mene.. Da nam se što više kože spoji.. Da budemo jedan organizam. Da te što više osjetim.

Igla je uporno grebala ploču. Nogom nekako izvukoh kabl iz zida. Kiša je spirala so sa prozora dok je mrak lagano gutao ovo maleno ostrvo.

Zaspasmo goli i znojavi.

ANONIMNA BESMRTNOST

Život nekako otiče na mahove.

Redovito i dosadno.. Kaplje dan po dan. A onda, odjednom u mlazu poteče ko voda iz burila. I čovjek u čudu kud nesta par decenija. Pa opet nazad, kap po kap. Dane pamtim a godine preskačem ko da su tuđe.

E baš te kapi su moje priče. A knjige nisu ništa drugo do burilo koje stalno nosim na leđima. I nema tu nekih velikih stvari i događaja. Ali kad se sakupe na jedno mjesto, možda se i nađe ponešto. Ima ih toliko, da svako može malo da zastane, okrijepi se i nastavi dalje. Kažu da svaki čovjek ima dva važna datuma: dan kada se rodio i dan kada shvati zašto se rodio. Ovog prvog se rijetko ko sjeća, ovaj drugi se trajno pamti. Svi smo mi za nešto. Za mnogo što..

Ali ne volimo da preturamo po sebi, da tražimo. Veliki je to posao. Treba opet sve vratiti na svoje mjesto. Neki se usude i krenu veoma rano, a neki čekaju baš dugo. E ja sam od ovih drugih. I stalno sam se pitam kuda sam pošao i da li taj put ima smisla? Da nisam okasnio? Je li trebalo da krenem dok sam bio mlađi i jedriji?

Što bivam stariji sve više shvatam da se vrlo malo pitamo, skoro pa nimalo. „Glavni“ je tu glavni. I treba ga pustiti da radi svoj posao. A mi smo tu da slušamo..

Da koračamo i osluškujemo.

Da prihvatamo sopstveni put.

Da ne žurimo jer ćemo stići.

Da razgledamo i uživamo.

Da zastanemo i odmorimo, pa opet nastavimo.

Zato je kreacija božji alat.

Zato umjetnost liječi.

Zato umjetnici kažu kad stvaraju da su tada najbliži bogu.

Zato je treba njegovati.

Neki će reći da sve ovo što radim i pokazujem ne valja.. Da su mi i fotografije i priče bez veze. Da ne vrijede.. Ali moje su.. I ostaće one dugo iza mene. Čutaće mirno na nečijim policama.. Skupljaće prašinu po raznim buvljacima, izbljedjeće mastiljave posvete.. Ali neki će ih jednom otvoriti..

I ovo ne radim samo zbog njih već zbog sebe.

Upoznavajući pisanje i fotografisanje upoznavam i sebe, a i nju.

Družimo se ja i ona.

Zbližavamo..

Mirimo i svađamo..

Poštujemo..

Uči me da osjećam..

Da tragam i molim..

Da prepoznajem kad prođe..

Da umijem da volim.

Atina boginja..

Lijek koji sve liječi.

OPSESIJA

Ukrala je taj nos od Marlon Branda, a kosu od Ketrin Denev. Nije mogla bolje. Ostalo je bilo njeno. A ovo prvo bilo je dovoljno da mi pomuti razum, da uzburka misli, da udari u želudac.

Trebao je samo tren..

Da prođem tik uz nju..

Da je očešem ramenom..

Da se okrene i vidim pogled..

Koje nebo u očima!

Da sam samo imao tada dvogled..

Pa da je ispratim dok nestaje ulicom..

Nije mi ništa bilo važno. Ni to što je bila nečija žena i majka, niti što je nijesam poznavao.. Bitan je bio taj osjećaj koji me je vukao po zemlji. I ne znam šta je to pobataljeno kod mene što volim „felerične“ noseve, precizno oštećene.. Svoj ne volim, iako je pozamašno izdeformisan, što u stranu što naniže, davno, na jednom klizalištu.. I otkud uopšte ta opsesija njima? U ovoj udaljenoj zemlji svi su isti.. Mali i pravilni.. nekako dosadni i besprični. Smiješno mi kako sam nekad trčao za njima. A kad osvojiš jedan, osvojio si svaki.

Kod nas je drugačije.. Taman pomisliš da znaš, a onda shvatiš da ništa ne znaš. Da se promijenio dok si ti gledao i mislio. Dobih bocu pića iz najsiromašnije evropske zemlje. Krenuh u istraživanje barika i iznenadnih se. Bolji konjak u životu nisam pio! A pio sam mnoge, vjerujte mi. Pa da.. najljepši cvjetovi u pustinji rastu. Mislio sam samo koju kap, da osjetim, da me pogura..

Opuvah pola od pola..

I bi mi nekako slatko..

Kiša rastopi snijeg..

I dušu moju od bola.

Pi, što mi ovo šće!

Probudih se sa ovom pričom ispod one poznate Londonske ćuprije.

Pomozite mi reći..

INFORMACIJA

– Oli ga pitati, života ti! Ti si dobar s njim. Gledao sam ga, vadi je ko manit.

Ali nemoj da zna da je za mene, neće ti onda reći.

– Ma računaj da ti je to završeno. Ja ću to izokola, da ne ošeti..

– E,e..tako!

Čim zamaknu ovaj ga nazva..

– E Muro! Mićun je.. Reci mi do kojih je mamaca najteže doći u ovo doba godine? To, to.. Aj fala ti.

Zove ga odmah:

– Sa' sam se s njim čuo. Kaže da koristi neke tanke gliste iz đubriva. A najkvalitetnije su iz sredine gomile, đe nije sasušena baljega. I reka mi je da o ovome nikom ne pričaš. Ne bi volio da se pročuje pa da svi znaju..

Ovaj mu se zahvaljuje. Ribolovci su jako sujevjerni likovi. Ne smiješ ih pitati đe su krenuli, šta koriste, zavirivati im u kantu, brojati komade.. Pu, pu, pu! Ufati se za „onu stvar“. Poslije nekog vremena sreli se Muro i Đokaš. Pita ga ovaj što mu je „dao recept“ kako ide.

– Ma šajno! Nikada toliko ribe nisam donosio kući. Ženi više muka da je čisti. Neće više ni djeca da je jedu nego čašćava komšije. Ovome ne bi pravo.. Ode ko oparen.. Zove:

– Evo otrča sad da pretura po govovima. Neka ga, da vidi kako je..

Fala ti za ovo dobri moj Mićune.

ŽIŠKA

Na svako moje „neću“, odgovarala je sa: „Oćeš, oćeš“. A kada bih nešto i predložio, rekla bi: „Ljubavi, sve, kako ti kažeš“. Godilo mi je to iako sam znao da će sve bivati po njenom i da se ja tu više ništa ne pitam. Ključevi od svih brava bili su kod nje. Lijepo mi je bilo u tom njenom zatvoru. Niko me nije prisiljavao. Sâm sam pristajao da budem zatočenik njene ljubavi. Raspredala me je ko stari džemper. Našla bi kraj od pletiva i lagano ga povlačila.. Klupko u njenim rukama je raslo a ja sam bivao sve manji.

Kažem, prijalo mi je, ali sam sve više uviđao da sam dobio pogrešan poklon. Nije sportsko auto za starijeg čovjeka. Tvrdo je, brzo i neudobno. Nepredvidivo. Trebala mi je neka čistokrvna krstarica, da klizi, da nastavi da se ljulja kad zalupim vratima. Ali da nisam probao izludio bi. Stresna je ta vožnja njom. Adrenalin me više ne radi. Ni glasna muzika. Ni brzina.

Vrijeme je.. Biće teško, ali moram da spašavam ovo malo mene što mi je ostalo.. A i ono dosta nje koje još nisam uspio da uništim. Visoko-turažne mašine nijesu za sporu vožnju. Parkirah je na velikom parkingu i ostavih onako lijepu i usamljenu.

Zbogom zanosna plavušo u crvenoj haljini!

Bićeš ti dobro. Znam..

Jer ja nisam.

PUT

Volio sam ja i luđe i jače

Ali kompletnije kao tebe nisam

Za sve čovjek treba da sazre

Da puži i kad mu se skače

Na tom putu od Čorbe do Azre..

TREĆA SPECIJALA

- Oli me ženiti više?
  - Ne u ovu pamet.
  - Šta ćeš kad ostaras jedan ne bio, pa ostaneš sam?
  - Isto što i sad.
  - Kašlješ?
  - Malo.. Otišao mi zadnji lonac na auspuh..
  - Bogomi, otišla je tebi i radilica. Bolje bi ti bilo sa mnom, da se družimo i držimo za ruku dok te vodam po ljekara.
  - Jedi govna..
  - Samo kažem mlađa sam komad. Mogu da pomognem..
  - Možeš. Ispružih ruku ko da prosim i prevukoh preko „kamiljeg prsta“.
  - Pi, nesoju! Otrgnu se, zadiže bradu, zabaci kosu i odvrcka niz ulicu. Dugo sam razmišljao da li su one bile prave helanke ili ih je samo nacrtala. I otkud joj toliki sokovi na usnama..
- Umalo me ne spršti jedan na semafore.

VRTLOG

Ponekad me bude sramota kako neki ljudi umiju da vole, da se daju.

Onako, do kraja, do zadnjih granica.. Svom silinom.

Kao da nemaju papučicu za gas, već samo dugme za maks i za nulu.

A ja se uvijek nešto ustezao..

Stidio..

Kočio i zatezao.

Da sam barem jednom pustio komande i krenuo u „nek bude – šta bude“..

Nikad..

Nema se više vremena za kalkulisanja.

Zažmuri i skoči u taj vrtlog strasti.

Većina izroni..

Zašto ne bi i ti.

Pusti strahove i zagri emociju.

Stegni je čvrsto ko usamljenog putnika.. I ne puštaj..

Jer, vozovi sve rjeđe prolaze tvojom stanicom..

I vijugave šine ostaju bez sjaja..

FILTER

Skoro me jedna priča pošetila na drugu, pa ću vam ih obje o jednom trošku ispričati.

1.

– Oli mi mi poslati onu sliku što nas je onaj slika onda?

– Oću, što neću..

Prošlo komad otad, sreli se, ja ga priupitah za onu fotografiju, tražio je a nije je objavljavao, pa mi bilo čudno..

– A okle, svi mutni, ka da smo ispod vode slikani.. Da ne znam da sam ja, mislio bi da je neko drugi.

– Ja znam da jesam.. Zadnji zdesna.. Malo mi je glava razvučena ko limarija na docu, ali odmah sam se prepozna.

– Je..em ja taj filter koji će nas onako ispeglati..

– I šar-pej bi izgledao ko peruanski pas.

Smijemo se iz sveg glasa na sred trga.

2.

Nemam puno drugarica.

Možda par parova.. Ne gledamo se često, ali se svaki put se tako dobro ispričamo. Drugačija je to spika.. Nije ona muška klasična..

Ispijamo kafu i skačemo s teme na temu.

– E, kupila sam novi telefon! Taman da mi napraviš par fotografija.. Fotograf si.

– Što jes, jes.. Daj da probamo..

Škljocnuh dvaput s „keramičkom pločicom“.

– Valjaju li mi što?

– Ne brate bogomi..

– Kako?!

– Pa mutne su..

– Dobro je to.. Hvala ti.

– Čekaj, čekaj.. Neko ovdje mora kod „očnog“..

Pogledah i ostale slike u galeriji i primijetih da su sve „blurovane“.

Obrnuh telefon, pogledah i otrijeh majicom sićušni objektiv.

– Aj da probamo ponovo. Pogledaj sad.

– Auuuu! Drugi svijet! Kako to?

Slegnuh skromno ramenima..

Zove posle nekoliko dana..

– Oću da mi vratiš kako je bilo..

– Šta?

– Kameru.

– Koju kameru?!

– Na telefonu.

Jedva se dozvah..

– Pa samo sam je očistio, bila si zadovoljna..

– Bila, dok se izbliza nisam slikala.. Svaka mi se bora vidi!

– Dobro, sad kad izađeš na pauzu za doručak..

– Da..

– Nemoj da kupuješ ona tvoja anemična peciva, nego uzmi burek. I nemoj da koristiš nož i viljušku, već ga rukama raskobusaj.

– E?

– I onako masnim prstima trljaj po kameri.. I vratićeš je na fabrička podešavanja.

– Ti si lud!

– Reci nešto novo.

O SLOBODI

Veoma često iskreno neraspoloženje izgleda ljepše i prijatnije nego neiskren osmijeh.

Gadim se tih slika pretvaranja.

Dosta sam to radio, pa znam..

To si – što si.

Pa kom se sviđaš – sviđaš.

Ne kradite sopstvenu slobodu.

Ne silujte sebe.

Jer silujući sebe, silujete i nas da vas gledamo i da se pretvaramo da ne vidimo to što vidimo.

Ne glumatajte, please..

Nemam enzima više da varim nusprodukte crijeva, vaših nadanja, strijemljenja i umišljanja..

Potisnite stid kad je sloboda u pitanju.

Pokažite tugu, bijes, strah.. Ono što iz vas tog trenu izlazi.

Iznenadićete se kako će vam dobro stajati.

BOJE TEBE

Za sve one..

Koje me nijesu primjećivale..

Koje su me nijemo odbijale..

Koje su mi nudile slobodu koju nisam tražio.

U čije sam ulice zalazio uzalud iščekujući.

Za sve one..

Koje su se poigravale mojim osjećajima..

Smijale mojim doživljajima..

Zbunjenim istinama, rumenim obrazima i znojnim džepovima.

Za sve one koje više ne postoje a postojale su..

Hvala vam..

Da me niste odbijale i odlazile..

Da vas nisam gledao i patio..

Ne bih bio ono što danas jesam.

Dobro očuvana olupina..

Polovna ličnost..

Propalica u mint stanju..

Patnja je korisna stvar. Dotuče i ono malo sjaja što je po ćoškovima ostalo. Pospremi scenu i spusti zavjesu..

Počisti sjećanja.

Pomiješale su se boje i kao takve odavno ne postoje.

Postoje boje tvojih pokreta, mirisa, i mojih nadanja.

NEZDRAVE MISLI

Kad bi čovjek mogao da kontroliše podsvijest, bio bi apsolutno zdrav. Svijest je jednonstavna, vidljiva i predvidiva, dok ova druga je mutan igrač, radi po svome i nikad joj ne znaš šta će i kad će, gdje će i čim će napasti. Rizikujem da zazvučim ko lajfkouč, što nije loše, naprotiv, ali čovjek treba prvo sebe da zaliječi pa tek onda da krene da „liječi“ druge.

I ne volim onu „kod majstora kuća bez vrata“. Svako u svom poslu treba da pokaže koliko je dobar, bilo da pravi ista, stvara sliku ili popravlja ljude. I da se razumijemo, ne dijelim savjete, niti ispisujem lijekove, ja samo naglas razmišljam i to bilježim.. Ne zbog drugih, već prvenstveno zbog sebe. Neko će reći dosta mi je filosofiranja i sličnih baljezgarija, ali nije baš tako. Odaću vam „tajnu“. Kvakva je u iskrenosti. Iskrenosti prema sebi.

Svako od nas treba da zaroni u svoje tijelo. Svoju dušu i svoja sjećanja. I na sve što naleti da zapiše. Naravno, mislim na raritete, posebnosti i vrijednosti. Na teške momente, pobjede i poraze. Poniženja i uzdignuća.

A znate zašto? Da nezdrave misli obezvrijedi. Da postanu lijene i obične. Da osjete da su nebitne. Da se povuku u ćoškovke. Da izgube snagu koju im mi dajemo. Da ne prave ršum i kaos.. Da ne ostavljaju tišinu i pustoš. Znam.. Nije lako kad je teško. Ali u toj teškoći i živi lakoća. Opkoljena.. Oklopljena i zarobljena. I čeka nekog. Čeka nas. I kad je oslobodite, kada se bez stida onako goli i ogoljeni svima pokažete, osjetićete ta jata ptica koja će iz vas izletjeti i odletjeti daleko. Osjetićete nešto kao oslobođenje. Olakšanje.

Znam da ne znam da dam. Nikada nisam ni znao. Jer, znati je jedno, a znati dati znano je sasvim drugo. Biti dobar đak je samo jedan put, a biti dobar učitelj su milioni puteva. Nisam ni jedno ni drugo. Za đaka sam prestar, za učitelja preglup.

Posmatrač. To je prava riječ. Volim da posmatram ljude. Da sjedim na nekoj terasi, ispijam rakiju i kafu, i gledam u hiljade priča.

NOVA

Jutro i sunce. Grad bez zvukova. Zraci i tišina ko ukrasi posuti po fasadama. Koračam po repu još jedne godine, ko dijete po ivičnjaku. Balansiram rukama i žmurim u nebo. Radujem se ničemu. Ne razmišljam da će me neko vidjeti jer nema nikoga. Ne pazim da ću udariti u zid jer sam udarao..

Fotografišem banku u kojoj sam dobio prvi globus parama punjen. Primjećujem olovne ribe na ukrasima balonastih svjetiljki.. Ulicu „proletetsku“ najglavniju poslije glavne.. Najčudniju i najdužu zgradu na cik-cak.. Kao da sam krenuno negdje na put, pa hoću da što više pohvatam slika. Ne pamtim da sam ovo radio. Da je bio ovakav dan na ovaj dan. Čudno mi sve. A lijepo mi.. Vulkan i more u daljini. Miris origana. Poznata muzika. Završavam „popis“ u „firmi“ očekujući da je poslovala u gubitku. Sumiram pobjede i poraze..

Nešto se dobilo, nesto propustilo.. Mislim na emotivne finansije. Ispada da nikada nije bila bolja.. Hejj! Pa ja sam tako voljen! Imam nju! Ona me uči, štiti.. Ona je ta nit koja spaja cjelinu zvanu zivot. Ona je ta koja daje impuls svemu. Ona je ta koja postoji.. Ultrasonična misao proljeće kroz glavu. Defetizam, guglam da saznam, mirenje sa porazom bez borbe. Ne. Nisam ti ja od tih. Ja sam u gradu čelika sastavljan.. Usijano željezo teče mojim venama. Zovem je..

- Srećna ti Nova!
- Da nisi poranio? To ti je tek večeras.
- Meni je eto sad.
- Pa dobro.
- Hoćeš da siđeš da te zagrlim?
- Teško, u pižami sam.. Spremam se da pijem kafu.
- Dobro onda..
- Vidiš li me?
- Ne..
- Prebroj balkone.. Mašem ti nogama..
- Pristaviću i tebi ako želiš, pa nek se dime zajedno..
- Želim..
- Dovlači se onda da ti pokažem šta je čestitanje.

(Nešto kao čestitka.. Aj' uzdravlje!)

SUPER, HIPER, MEGA

Klint je dobar kakvih ima. On je uvijek bio „opasan“, pa i sad kad je ušao u desetu deceniju zadržao je još pomalo „tog“. Brus je druga priča. Vazda kicoš, gradski šarmer ispolirane glave i karakteristično povijenog nosa. I tu ne bi bilo ništa čudno, da se podstaros nije prešaltao u superheroja, i ni manje ni više udario na meteor da spašava planetu.

Denzel je isto kao i Klint imao tu „opasnost“ u pojavi, glasu i pogledu. Ali skoro odgledah njegov noviji film i jako me rastuži kad ugledah lika sa tijelom od tijesta kako tamani loše likove. Ajde, i u njemu ima neke jade opasnog. Doduše u tragovima, ali opet ima.

Ali Pirs me iznenadi. Nije tajni agent za surovog ubicu stvoren. I on se solidno olinjao i zarozao. Ok mi sve to, ali da im iščupaš zanokticu dva sata bi skičali. Da ih upreš prstom pali bi. Jedva se kreću, da poskoče ne mogu, ali na filmu razbijaju. Hrabrost da ne pominjem..

TRE!! (sjećate se onog dječjeg uzvika prepadanja) Da im to uradite, srce bi ih okinulo. Nije meni želja da ih ocrnim. Volim ih i poštujem zbog davnih kredita i to se ne mijenja. Ali brate, glumi nešto u skladu s godinama. No, niko me ne pita.. Moji superjunaci su bili makar utrenirani sportisti. Mogli su nogu u vis podići, zadati i primiti udarac. Li, Žan, Čak i ostali. E da, Stivena zaboravih. Toliko se zdepao i umotao ko sarma u onaj kimono, da izgleda ko da će svakog trenu pući. I jedino što može da kao neko mače vrti šapicama ispred. Džaba brada i perčin.

Sad je vrijeme nekih novih superheroja: Ajronmenova, Betmenova, Spajdermenova i Himenova.. Ma ima ih ko pljeve! Ne mogu se popamtiti. Nacrtani ili izliveni. Plastični ili metalni. Nestvarni.

Moj sestrić odrasta u jednom malom mjestu uz obalu sjevernog mora. Po čitav dan je vani, igra se, skače i trčkara okolo. Krenuo i on da skuplja ove igračke. Ima ih podosta. Iznenadi me jednom kad ga upitah koji mu je junak najdraži. Mislio sam da će se zamisliti ali on ko iz topa reče: Tarzan! Na drugo pitanje zašto, odgovori istog trenu: Pa zato što ne mora da nosi odjeću i što ima Džejn.

Ostah bez riječi.

A snagu, hrabrost, i moć pričanja sa životinjama ni ne pomenu.

PROBUĐENI SNOVI

Kao kod nekog gurua on je smatrao da ja zborim mudro i svaki put bi tražio neki savjet od mene kada bi mu bilo teško, a ja sam smatrao da je on mudriji komad, i da me njegova priča samo goni da kažem nešto „pametno“. U stvari, sve je već bilo na stolu, samo je trebalo logički posložiti i razvrstati misli i varijante po važnosti i ništa više od tog.

Bio je iskren za razliku od mnogih. Nije se stidio da prizna da je plašljiv, da strahuje, da je nezadovoljan.. Slušao sam ga i osjećao prikriveni stid koliko sam ja sve to, ali ni za živu glavu ne bih priznao nikom, pa čak ni samom sebi. Tvrdio je da je slabić, a meni je djelovao sve jače. Hrabrost je između ostalog i iskrenost. Možda čak prije svega ostalog. Često je teže biti iskren prema nekom nego se potući, skočiti sa litice ili se sresti s nekom zvijeri. Kazati što misliš, što osjećaš, što te tišti..

Ee, ali prvo treba udariti na sebe, suočiti se sa sobom, biti krajnje otvoren i realan, pa tek onda krenuti putem snova.

– Šta je to što bi te usrećilo?

– Pa ne znam. Žena, dijete, porodica..

– Jesi li siguran?

– Nisam.

– Ja sam siguran da ne bi. Bilo bi ti puno teže nego sad. Umjesto tri problema imao bi trideset.

– U pravu si, ali tih trideset problema bi imali smisla i bili puno lakši od ona tri.

– ?

– Kad voliš i imaš nekoga, onda ti i one manje lijepe stvari postaju lijepe, smislene. Problemi ti postaju izazovi, boriš se.. A borba bez smisla je unaprijed izgubljena bitka.

– Pozovi je i reci joj sve ovo što si meni rekao.

– Odbiće me. Ispašću smiješan.

– Naprotiv. Bićeš samo veći u njenim očima. Ovako možete biti drugarice čitav život.

– Brate muda su mi ko lješnici..

– Ali opet ih imaš. Šta bi da ih uopšte nemaš. Onda bih te razumio. Zovi je iz ovih stopa.

– Brate poginuću kad me pogleda onim očima.

– Nećeš, nećeš.. Popij dvije rakije, posuši dlanove, operi kljove i zaleti se na nju ko nosorog. Skoro ih zapazih po gradu. Ona se privila se uz njega, a on ušecerio. Ne možeš ih otpučiti.

PRIZNANJE

Davno sam sebi rekao: izaberi ili ćeš biti dobar u nečemu, ili prosječan u mnogo čemu. Sad na sopstvenom primjeru poričem rečeno i čvrsto vjerujem da sam debelo ispodprosječan u više čemu. Ali mi to ni najmanje ne smeta. Naprotiv. I te kako mi godi.

Čovjek je stvoren da stvara.

Da kreira i daje.

Da šara..

Da stalno odrasta i da se mijenja.

Da traje.

Da osmišlja i domišlja.

Da gradi.

Da kroz rad razotkriva i upoznava sebe.

Da spoznava moć kreativnog.

Da se sobom sladi.

Ranije sam slušao (i podržavao) da stvaralac treba da slijedi svoj pravac, da ne treba da se mijenja, da treba čvrsto da se drži svog stila, da se odmah prepozna.. I da je to „ono pravo“.

Sad, drugačije razmišljam..

Ne treba on ništa.

Naslikaće on i rijeke i planine. Opisaće on i dugu i sunce. Opjevaće ljubavi i sudbine.

Ne trebaju mu obrasci i kalupi.. trendovi i kritike.

Treba mu samo put i dobre cipele.

I ništa više.

HORMONI

Svaki put bi bilo isto i potpuno različito. Teturam preko trga ko bolesna kokoš. Ko pijanac iz „treće“ a nijesam ni liznuo. Trajno opijen njenom blizinom. To nije stanje. To je osjećaj koji draži i traje. Dugo sam analizirao naše susrete. Zašto se tako osjećam satima poslije nje.

Bila je vlahinja i sumnjao sam na magiju. Usula mi je nešto sto-posto. Oimala bi dio po dio mene i nosila sa sobom. Ja bih osjetio da sam kompletan tek kada bi ona bila tu. Imah tada iznajmljen stančić u samom centru tog zaboravljenog grada uz samu granicu. Dolazila bi i odlazila. A ja bih samo bio. Čekao bih i iščekivao, pomjerao zavjesu i pogledivao, treperio kad u daljini prepoznam njene pokrete. Vuneni kaput i pleteni šal.. Šarene gete i „štrumfovka“ kapa, cokule 37. Baš kao i broj na ulaznim vratima.

Stojimo goli i gledamo kako se ljudi bore sa vjetrom i prosutim perjem. Ukočeni biciklisti okreću u mjestu.. Žene žure s punim cegerima i đaci u sitnim grupama.. Pekara na ćošku sa oznojenim izlogom.. Sve se dešava ispred nas. I za nas. A unutra toplo. Držim je preko struka i mirišem ostatke vjetra u njenoj kosi. Pijemo topao konjak.. Krckamo zrna kafe i ljubimo se tiho i polako miješajući ukuse.. Puštam joj stvari koje voli. Spremamo hranu i smijuljimo se ko stidljiva djeca.

Pričamo pokretima. Milujemo se očima. Tuširamo se i spremamo kao da izlazimo u neki otmjeni restoran. Stavlja parfem na vrat. Otvaram pjenušavo vino i sipam. Nazdravljamo bez riječi. Pogužvani stolnjak i razmazana šminka. Plešemo pripijeni. Ostaci sosa na ćosku usana. Haljina koja klizi, „ribarske“ čizme koje se teško skidaju, najlonke na tačkice..

Eto.. Nema tu ničega posebnog, a opet, sve je nekako posebno. Svaki tren ostaje da traje. I zašto se ovako „drogirano“ osjećam? Pa zbog hormona sreće kojima me praplavi njena pojava.

MAGIJA

Kažeš poseban sam.

Pa i ti si..

Svi smo posebni.

Ali, ako baš misliš na onu posebnu posebnost, i ako i malo od tog što pričaš posjedujem, onda je to tvoja zasluga.

Ti me činiš posebnim.

IZLIZANE MUD(R)OSTI

„Ljepota je u oku posmatrača“.

Ne, nego u prknu!

„Jedna fotografija govori više od hiljadu riječi.“

A film više no iljadu fotografija!

„Život čine male stvari.“

Samo se tješite vi što nemate velike.

MUDROLIJE NOVIJEG DATUMA

Bolje je biti zdrav i bogat, jer ako si bolestan džaba ti je što si siromašan.

Takav ti je on.. najgori je za drugoga.

Ljepše je mjesec dana na odmoru nego dan na poslu.

Bolje je imati nego nemati.

VOLIM OVU FOTOGRAFIJU..

Prljo i slanina išli bi ko na vatru, a nož sam negdje „posijao“.

Tada je maža bila skupa i nedostupna, pa bi onom korom koja bi ostala mazali skije. I Bog te veselio! I otad, ko dosad.. Uvijek bi se taj kofer uspomena otvorio kad bih došao na ovo mjesto. Jeste malo drugačije, ali je sve isto. Zvuk prazne tanjirače ispred koja se vuče i para snijeg, promrzli prsti u kožnim rukavicama, i to iščekivanje vjetra na vrhu.

Eto.. radim ono sto sam ranije prezirao. Opisujem fotografiju. Pričam umjesto nje. A nepotrebno. Umije ona sama to.

I bolje i ljepše.

LJUDI SU SVE

Ništa me ne može oduševiti kao ljudi. Čak ni priroda.

Nažalost, ništa me ne može ni razočarati kao ljudi.

A priroda nema tu „moć“.

Ona je uvijek tu.

Nenametljiva kao umjetnička slika.

Tiha i trajna.

OSAMNAESTI

Ne trči za parama jer ih nećeš stići. Čini bez namjere. Davaj bez interesa. Voli bez očekivanja. Ne štedi sebe. Štedi druge.

I bićeš sve ono što misliš da ne možeš i nijesi.

Bićeš čovjek.

Jer već to jesi.

MOJE I NAŠE

Mnogo je ljepše sanjati izdaleka nego gledati izbliza.

U snu se ređaju slike za slikom koje sâm stvaraš, a u stvarnosti postoji samo jedna, koja je univerzalna i svačija.

I zato, snovi treba da ostanu to što su.

Ne treba ih ostvarivati, jer tu se završava sva magija i počinje realnost.

A ona je često surova, bolna, i neumoljiva.

I zato nikad ti neću reći koliko te imam. Koliko si samo moja.

I ničija više.

I onaj uspavani gradićak uz more..

I on je ostao samo naš..

I ničiji više.

IPAK

„Probušen gps uređaj je smeće, a karta s rupom je i dalje karta.“

Prvo traži struju, punjač, prijem, a ovo drugo ništa osim dnevne svjetlosti, mjesečine ili šterike..

Slično je sa elektonskom i „običnom“ knjigom.

Papir je čudo.

DOBRI MOJ

Ja drugi nemam.

Moj treći roditelj, odani prijatelj, strpljivi slušalac, uporište i sklonište, kršteni kum..

Sve lijepo i ružno u njemu je stalo.

Na kamenu, drvetu, stazi, klupi..

Ni najduži drum ne može nas udaljiti, jer ono što te tišinom kupi nije ni prolazno ni malo.

TIH NEKOLIKO SLOVA

Kako sam sazrijevao (namjerno ne kažem stario) sve više su mi neke stvari bivale jasnije o kojima ranije nijesam toliko vodio računa.

U stvari, nijesam uopšte. One su bile tu, okolo mene i ja sam ih tako prihvatao, razumijevao i podrazumijevao. Učio u hodu, pamtio nebitno a suštinu ostavljao sa strane ko krajeve od pice. Ne znam od kog sam to vidio ali mi je tada zanimljivije bilo da „pojedem“ onaj sočniji i šareniji dio. Da se ne lažemo, bio je primamljiviji i ljepši.

Ali dođe vrijeme kad čovjek shvati da na obodima tog kruga ima i te kako lijepog i ukusnog. Ta hrskava krajka premazana crvenom, preplanula i nadušena, uzimala sve više moju pažnju. Od tada bih prvo od nje počinjao, pa lagano išao prema sredini.

„Ljubav“ i „Volim te“. Tih nekoliko slova izgovorenih milione puta.. Uvijek bi mi bilo muka da to čujem kod nekog a kamoli da sâm to izgovorim. Od mnogobrojnih sapunica do stvarnih života. Ofucale su se odavno te riječi, izgubile moć, snagu, ljepotu. Toliko puta upotrijebljene, izgovorene, napisane, prošaputane..

Redovno sam dobijao kritike kako ne znam da volim, kako nikad ništa lijepo ne kažem, kako sam sebičan i tako dalje. I stvarno, bio sam siguran da takav jesam. Sve dok nju nijesam upoznao. Ona je bila moj učitelj. Spiritualni usmjeritelj. Ali ne na način da mi govori kako i šta treba da radim, već da me navodi da sâm pronalazim i prepoznajem odgovore.

I kada bi ste me sada pitali šta je to ljubav, odgovorio bih da je to osjećaj koji nosite u sebi. Osjećaj da ste voljeni. Ne da volite nju. To je njen doživljaj. Već da nosite vaš. Taj sićusni svetionik u grudima. Taj svitac u šumi izazova. Da nekome značite. Da neko misli na vas. Da vas štiti. A da taj neko nije majka, sestra, jer to se nekako i podrazumijeva. S tom ljubavlju se rađate, rastete..

Ovu drugu dobijate na poklon, osvajate na juriš, sami je gajite i čuvate. Ona je mnogo osjetljivija i ranjivija. Morate je stalno zalivati i njegovati, jer se za tren sparusi i svene..

I nepovratno nestane.

Zato ti nikad neću reći da te volim.

I nikada te neću zvati ljubavi.

Jer to ne mogu. Ne umijem..

Umijem samo da nosim taj osjećaj u sebi.

I da on nosi mene..

PISMA PRIJATELJU

U stvari, nisu to bila samo pisma, već snovi koje je on stavljao na papir i slao meni na čitanje. Ta dnevna opčinjenost njenom stvarnom i nestvarnom pojavom pretapala bi se uveče u mnogobrojne snove. Budio bi se usred noći i zapisivao da ne bi izgubio koji detalj, slovo ili ukras. Bili su to detaljni opisi nje i svega što se nje ticalo: prostorija, namještaja, ljudi.. Za razliku od njegovih, moji su bivali puno rjeđi i kraći.

Više sam nekako volio da budan sanjam. Ako bi i bilo što, ujutru bih se nečega i sjetio ili samo naslućivao da sam sanjao. I kad bi nešto ostavilo jak utisak na mene bilo bi to noću kao kratak reklamni blok. Teške snove kao i filmove svjesno sam izbjegavao.

Ali da se vratim na njegove zapise. Bile su to čitave serije snova. Jedan za drugim svaku noć, a onda pauza, pa opet isto. I to je trajalo. Kao da ih je poručivao dok ga dobro ne bi izmučili i pustili da se neko vrijeme odmori i prikupi snagu, pa onda opet u napad.

Ne bih pisao o ovome da skoro ne „dobih“ od jedne prijateljice „Pismo prijatelju“ od Branka Miljkovića, te ko domine jedna priča pokrenu drugu, i tako redom. Neću da mračim, niti da pišem o sadržaju njegovih pisama. Nije ih on slao meni da ih ja drugima pokazujem. Pogotovo ne njoj. Bio je to onaj „Munkov krik“. Besčujni vrisak umnoženog bola. Poslednji trzaj beživotnog bića.

Moralo je tako. Tolika ljubav zaslužuje toliki bol.

– Aj popi jednu.

– Neću, pijem lijekove.

– I rakija je lijek.

– Ne smijem da miješam..

– Pa zar ne vidiš da je sve izmiješano. Da nema više ništa čisto.

Ne uspjeh da ga nagovorim.

Prestao je da pije.

Prestao je i da je sanja.

Jos samo da prestane da uzdiše za njom, i biće izliječen. Zapeče mu oko za nekom drugom.

I onda opet ispočetka..

Ili..

Ili će ostati skrušen i zgrčen..

Sam, sa njom..

I snovima.

MI

- Reci mi, kakve žene voliš?
- Tihe..
- Samo tihe?! Pa nisi baš zahtjevan?
- Čini ti se. U tihoci ima mnogo tog.
- Znači bučne ne dolaze u obzir?
- Bučne galame, dižu prašinu.. a tihe ćute, miluju, mudruju, smiruju kao dobra knjiga.
- Ili film..
- Ili film.
- A u koje si mene svrstao?
- Ti si nesvrstana. Još te upoznajem.
- Analiziraš..
- Ne analiziram. Samo te upoznajem.
- Do kad će to da traje?
- Zavisi koliko si komplikovana. Koliko se ukrivaš. Koliko oklopa imaš..
- I šta ćemo dotad? Dok ne ne spanu ti „oklopi“ i uspostaviš „dijagnozu“.
- Družit ćemo se. Voljet ćemo se. Onako, lagano, po površini.. Sve dok ne zaronimo u dubine.
- A onda?
- Onda je već kasno.
- Za šta?
- Za nas.
- ?
- Onda nam duše mijenjaju mjesta. Moja prelazi kod tebe na čuvanje, i tvoja kod mene.
- I to je to? Nema ništa više?
- Nije. Tek tada počinje.
- Šta?
- Počinjemo MI.

TROVAČ

Kada mi je rekla da ne može više, osjetio sam takvo olakšanje.. Ne zato što je nijesam volio. Naprotiv, bio sam lud za njom, i ovaj raskid je bio nešto najmanje što sam mogao da uradim. Da prihvatim, da je spasim od mene. Da ugasm firmu pod imenom „Mi“, koja je od samog početka poslovala sa gubitkom i bila osudjena na propast. Zbog mene, ne zbog nje. Ja sam bio taj stalni minus.

Voljela je sunce, a ja kišu. I kad god bi došla s vedrim nebom, ja bih ga prekrilo oblacima tuge, sjete i neveselih sjećanja. Krenule bi kiše i vjetrovi. Munje i gromovi.. Sunce ne bi imalo šanse protiv svih njih. Moja i njena duša bile su različite.

Njena ranjiva, mekano pamučasta, a moja tvrdom korom oklopljena i puna raznih otrova... Otporna na sve i svašta. Na svakog. Ali ne na nju. Ona je mene liječila, a ja nju trovao. I eto, izgleda da sam ipak na kraju „pobijedio“. Trovač duša na tronu, trgovac emocijama na veliko, samac u gužvi olovnih sjenki.

Zaslужeno, bez trunke samoprezira i gorčine. Srećan, što sam spasio jedan život. I još jedan od života. Idemo dalje.. Do sledećeg poraza.. Do nove „žrtve“. Do još jednog spasavanja.

– Zaboravila sam kako je bez tebe – reče jednom i izmami mi osmijeh.

Snaci ćeš se malena, umiješ ti to. Do slučajnog susreta, do nevještog pogleda..

Adios Amor.

ĆUTAŠI I PRIČAŠI

Bila je lijepa ko slika.

U stvari i bila je slika. I ništa više. Ukrašen na vitrini za gledanje i pokazivanje. Namami te ta raskošna spoljašnost, pa se kasnije iščuđavaš očekujući isto takvu unutrašnjost, ali stisak sinko! Ne da Onaj previše na svaku stranu. Ako mu se i omakne na jednu, onda pričvrli na drugu. Sjedio bih na klupi ko u muzeju i posmatrao. U neko doba bih ustao i otišao. I tako bi tekli dani, mjeseci.. Ista slika, isti posmatrač. A onda uđeš u neke godine kada ti taj vizuelni dio i nije toliko primaran, kad počneš da otkrivaš ono ispod.. Ono što se ne može odmah vidjeti, ono što je duboko skriveno, što je vrednije i do čega teško dolazi.

E, to je već poslastica!

Upoznali smo se očima na samoj obali. Bila je jedra i bijela. Tiha i nepomična. Samo bi se povremeno pomjerila da srkne kap vode, okrene glavu u stranu i tako dâ do znanja da je živo biće a ne neka napumpana lutka za plivanje. Ma nemam ja problem s takvima, kao što nemam ni sa onima koji puno pričaju. Ali ima nešto što mi utruni oko, pa trljam sve dok ne prođe. Takve osobe većinom misle da to što su lijepe je sasvim dovoljno. Nema tu impulsa, talasanja, promjene, potrebe.. Nego, to ti je što ti je, pa ti vidi.

Volim pričljive ljude. Oni su mi nekako vidljivi, iskreni.. Ne mogu (ili ne žele) ništa sakriti. A ovi ćutaši, stvaraju tu „mistiku“, posmatraju i ne kažu nista.. E, ti su mi likovi. Čuče oprezno i mudruju vješto. Nikad im ne znaš šta misle, gdje su.. A i ne nude neku zabavu. Dosada je njihova prestava. Nemaju baš neki repertoar i ne trude se. Bilo mi je previše te „ljepote“.

Između tv-a i slike bez tona, ipak ću izabrati stari dobri radio i neku kantri stanicu.

Putovaću..

Slušaću..

Zamišljaću..

Doživjeću..

SLAB NA SLABOST

Šta bi bio da mi nisi bila?

Prosjak u somotnom odijelu

Zmaj bez vatre i krila

Kako bih da mi ti nijesi?

Dijelio te s drugima

A čekao cijelu

Daj konačno reci ovoj blesi

Koliko mu značiš

Da nijesi obična

Da shvati više

Oživjeću čim kreneš da zračiš.

I ući će svjetlo

Osjetiću radost

Te sitne proljećne kiše

Slab na tebe..

I na tvoju slabost.

PRVO LICE

Otvorih prozor da uđe malo vazduha. Sitna kisa je nečujno padala, a svježiji vjetar je provlačio miris tek zaprženog pasulja. Čudno je to.. Sve ono što mi je nekad smetalo sad godi. Zgrada se utisala i oronula. Sve je manje zvukova i mirisa.. Ljudi su se zadaihtovali „eloksiranom“, pa stanovi došli ko prazni akvarijumi, bez ribica i školjki, po koji kamen, nešto pijeska po dnu i tapeta sume iza..

A vrata ko na trezoru! Okreću se ključevi po nekoliko puta dok čelični klinovi duboko ne uđu u zid. Odrastao sam u ovim betonskim kutijama. I ne žalim. Bilo nam dobro. Pomagali smo se, razoravarali, smijali se i tugovali zajedno. Sve je bilo naše. Jednina nije postojala. Barem ne u prvom licu.

Podrumi su prestali da mirišu na drva. Djeca su prestala da se igraju. Klime sve više zuje. Svjetleće šifre na ulazima čekaju.. Ok, sve se mijenja. Poštujem, ali zašto na gore? Zar nije moglo malo drugačije? Ili je sve to baš kako treba da bude.

Ispekoh kafu i stavih je na listru da se malo ohladi. Neka neparfemiše jutro. Ili je ovo noć. Ko će ga znati. Uspavah se i sad ne znam da li je kraj ili početak dana. A i ko da je važno. Čitam neka istraživanja o receptima dugovječnosti i iznenadi me zaključak. Kaže najjači lijek za ljude su ljudi. Kako? Pa druženje kojeg više nema. Ali pravo druženje! Ne ovo preko struje..

Srknuh par puta i bacih telefon u stranu ko da je užaren. Odškrinuh vrata, pustih komšijsku mačku i krenuh u priču s njom. Gleda me pažljivo i priča. Prihvata dijalog. Smijem se u sebi.. Bar sa životinjom da prozborim koju kad ljudi okolo fali.

Spavaju odavno. A kad će se probuditi, ne znam..

Niko to ne zna.

MEŠETAR

Poželio da se promijeni

Odlučio da bude hrabar

Dosadilo da bude pizda

Dosta je čekao u sjeni

Hoće da zapne koliko je kâdar

Najteže je čovjeku jad sebe izda

Reče što ima

Svak na svoju stranu

Vani toplo, unutra zima

Gdje danas nađe da diraš ranu,

Ti čovječe što sebe izda.

VLADO, RUŽICA I ĐOKO

„E nije što je moje, nego je stvarno dijete za primjer.“

U državi u kojoj sam rođen bilo je oko dvadesetak miliona ljudi. Možete zamisliti koliko je bilo škola. E pa od svih, moja je bila najposebnija. Kasnije ću vam reći i zašto, pa vi sami prosudite. Nego da se vratim u prezent i Skandinaviju.

Moj sestrić je od skoro promijenio vrtić. I ovaj „stari“ je bio dobar, ali dok mi spavamo neko razmislija, tako da se osmišljaju bolji, zanimljiviji i zdraviji prostori za djecu. Spolja sličan, ali unutra druga priča. Tu su i životinje. Ovce, koze, kokoške, zečevi, vjeverice i srne svrate povremeno. Tu je i jedan stariji čika koji se brine o njima, hrani ih, skuplja popadalo voće, pravi sokove za mališane, sređuje travu, popravlja ogradu itd.. Djeca gledaju šta radi, i kroz igru mu povremeno pomažu.

Sad opet „malo“ u rikverc i moju školu. Čim bi zvonilo za veliki odmor strčali bi u dvorište. A dolje, kućica u osnovi oktagona i zoološki vrt. Ljutiti srndać, pospani paun, šarena lisica, orao, majmun Đoko, medvjed Vlado i njegova pratilja Ružica. A pored, u sjenci četinarara nalazio se omaleni betonski amfiteatar gdje bi se povremeno držali časovi.

Dvorište je bila velika livada sa terenima za košarku, odbojku i tenis. Od sjevernih vjetrova čuvale su ga topole. Povremeno bi zamirisao hmelj i ječam iz pivare preko puta. U samoj školi na spratu prije zbornice, u velikoj staklenoj prostoriji bilo je na desetine žutih, zelenih i plavih tigrica.

Eto, pola vijeka smo bili ispred tada. A sada..

Ostala je samo betonska osnova da podsjeća na to čudo u koje i ja sve manje vjerujem da je stvarno bilo. Možda i nije.

Ko će ga znati.

PREVIŠE ME GLEDAŠ

Razbucao bih te..

Ko dijete svesku.

Ko krme masnu vreću.

Ko plitak potok pregazio.

Sve bih to, al neću.

Gnječio bih te..

Ko raspuklu šljivu.

Ko travu ispod nogu.

Uzorao ko seljak njivu.

Sve bih to, al ne mogu.

Čekao bih te..

Ko vojnik pismo.

Ko dijete lâžu.

Ali, mi više nismo.

Barem tako kažu.

Volio bih te..

I neću da molim.

Sijevneš tim očima.

Pa budan sanjam noćima.

Sve bih, al' više te ne volim.

BUNAR

Po prošaranoj kosi i bradi mogao je imati tu do četrdeset. Po brzom i laganom hodu možda trideset i koju. Po višku zuba punoljetstvo. Po očima. E, tu nisam mogao da odredim.. Imao je oči i djeteta i čovjeka. Bile su pune i prazne svega.. I mora i pijeska, zalazaka sunca i rađanja, mirova i nemirova, virova, strahova, nemanja, osmijeha, bola a ponajviše neke čudne radosti. Ko neka kutija drvenih bojica veselo je šarao našim trgov, obilazeći terase okolnih kafea nudeći suvenire. Nenametljivo, skoro stidljivo.

Sretosmo se ponovo odlazeći kući. Upeklo je i vrijeme je ručku. Dosta je bilo srkanja kafe i žvakanka plastične kašičice. Valjalo je bježati u hlad.. Napuniti fližider pivom i čekati evropsko prvenstvo. Pi kako nije svjetsko. Faliće ti afrički genijalci i njihov ples na travi. Nije mi cilj da vas smaram njegovim opisom a ni fudbalom, već nešto drugo da ispičam. Evo vam slika pa sami vidite, a i sporta ima na pretek, nego u tom kratkom razgovoru uspje štošta da mi ispriča.

Da ima jednu ženu i da može da ih ima još. Da mu je ova sasvim dovoljna. Da trenutno živi u susjednoj zemlji. Da mu otac već dugo radi u Italiji. Da Balkan obilazi i da se nekako snalazi praveći i prodavajući narukvice i ostali šareniš. Ali ovo mi bi zanimljivo. Krenu da da pokazuje slike i znate sta mi pokaza sa posebnim ponosom? Bunar.

Da, bunar i to ne jednu, već nekolike.

– E vidiš, ovo je naš bunar iz kojeg uzimamo vodu. Koštao je đavo i po dok ga nismo napravili. Imamo mi vode koliko hoćeš, eto je na samo kilometar odavde.

– Pa zašto ste onda kopali bunar? (Zbunjivala me sve više priča.)

– Zato što je slana? (objašnjava)

– Kako to? (ja opet zadedeljio)

– Pa okean je tu, na kilometar od bunara, a mi slatku vodu.. (opet mi ponavlja koje je to bogatstvo i kakav luksuz.)

– E, imamo ti mi takvog luksuza ovdje koliko hoćeš!

– Pa vi ste onda bogata zemlja!

– Jesmo ako tako računaš.

Klimnu glavom jer mu je valjda više dosadilo da objašnjava. Pozdravismo se se i kud koji.

– Srećan put Dauda!

I dok si ovdje ne kupuj vodu! Nego, đe god naiđeš na česmu, slobodno odvrni i pij! I pričaj tamo koliko smo bogati i kakva smo sirotinja! U glavu.. e, e!

DRUIDI

Dešava se. Rijetko, ali desi se da slijep čovjek progleda. I to bude čudo.

Ali ima drugo. Kada čovjek koji vidi progleda. I to biva veće čudo nad čudima. U stvari, vidi on neke sitne i nebitne detalje, ali one velike i suštinske preskače, zanemaruje i ne primjećuje. Prolazi pored njih ne razmišljajući da podigne glavu i pomjeri pogled. I tako prolaze dani, mjeseci, godine..

Da pojasnim.. To vam je kao da hodate ulicama nekog velikog grada i posmatrate samo izloge. U izlogu je sve i ništa. U zgradi ništa i sve. Tih dana ne da nisam podizao glavu, već sam je još više spuštao posmatrajući samo vrhove cipela i kocke beskonačno poređane u nizu. Brojao sam ih i upoređivao.. Da, svi smo baš kao ove kocke.. Postavljeni i ostećeni.. Ne, nismo! Evo ja upravo po njima gazim. Nisam kocka! I ne želim da budem dio te beskonačne kaldrme! Ne želim! Barem se krećem. Gazim lagano naprijed. Pa kud me noge odvedu.

Ali ne bude to uvijek dobro. Kad noge slušaju samo noge. Kad mozak igra ulogu nijemog posmatrača, neprimijećenog statista u visoko – budžetnom filmu zvanom život. Dešava se to da u jednom trenu samo neprimjetno skrenete i izgubite pravac, i da polako počnete da gubite orijentire iz vidokrug. I one odakle ste krenuli, i one kamo treba da stignete.

E, tada na scenu stupaju druidi. Džinovskom rukom hvataju vas za glavu, podižu u vis i okreću u pravom smjeru. I vi nastavljate svoj put. Nemam puno prirodnih neprijatelja. Još manje prijatelja. Ali to malo što imam – čuvam. I ubijeđen sam da je jedan od njih druid. I da, vjerujem u animizam i prijateljstvo.

P.S.

Ja danas progledah i potrčah, a neki nek čuče i žmure koliko hoće.

Aj uzdravlje!

OBIČNI LJUDI

Načeh priču koju sam poodavno krenuo da pišem. Otčoplih parče ko od ljutarnjeg hljeba i založih. Bilo je ukusno i još toplo. Pa još jedno, i još jedno i tako krenuše slike da se ređaju i lete oko mene. Volio sam tu mračnu komoru i mirise koji bi se motali oko nozdrva ko tek prohodala mačad oko gazdaričinih nogu. Već tada mi je bilo jasno da neću puno trošiti patike i lizati farmerice po fakultetima i da je zanat ono što me prvlači i ispunjava, što mi daje neki poseban mir koji traje i opušta.

U početku krenuh sa sitnim „popravljkama“ pobataljenih tranzistora, radija i kasetofona ali ubrzo skapirah da sam blizu, ali da to nije to, da mi treba nešto drugo. Nešto, što mi daje više slobode i prostora za stvaranje tog mikro svijeta oko mene. Fotografija mi je to i te kako nudila. To traganje za nečim novim, eksperimentisanje i kombinovanje dodavalo je impuls životnoj mašineriji.

U mom komšiluku je bilo nekoliko „njih“. Bio sam previše mlad da pohvatam svu ljepotu tog zatvaranja u prostorije veličine špajza. U našoj zgradi bilo ih je dvoje. Jedan sa foto-komorom i drugi kom su mengele i turpija bile glavni alat. Par zgrada od moje bila su još dvojica. Jedan je opravljaao bicikla a specijalnost mu je bila ispravljanje felni, a drugi je mogao sve da zalijepi: od naočara do šoferšajbne na autu.

Obični ljudi su posebni. Ne hvale se i ne razmeću znanjem. Tihi i blagi. Neiskvareni spoljnim uticajem. Većinom imaju radio u čošku koji jedva da se čuje i razumije. On je tu kao neki elektronski kućni ljubimac za razbijanje tišine i pravljenje društva. Malene okrugle naočari su odavno napravile svoje ležište na nosu. I treća stvar, dolje kod nogu ispod izrezbarenog stola bila bi rakija. Domaća, u zamašćenoj boci punoj otisaka prstiju. Zimi mi bi bilo dovoljno toplo, a ljeti prijatno hladno.

Ljudi bi dolazili ne samo zbog sitnih popravki već i zbog terapije koja je bila uračunata u cijenu podrumskog hrama. Mogao se i na veresiju završiti posao, na riječ i olovku, a garancija bi trajala dok je majstor živ. Sad gledam i na pisce kao zanatlije. Na vajare i slikare. Na sve one koji iz spoljnog nemira bježe u svoj mir.

Eto, odskora sam krenuo da pišem, ne bi li bio bolji čovjek. Ne bi li pisanje s mene spralo sav taj glib koji godinama nosim. Pitate se da li pomaže. Pa ne znam, ali ja se osjećam nekako lakše i ljepše. Čovjek je uvijek bliže bogu kad nešto radi. Kad stvara. Kad stane, „pogani“ mu se odmah počne primicati. Kreacija. Ta boginja mira i zadovoljstva. Mislim da u svakom od nas čuči

taj „obični“ čovjek. Samo mu treba pružiti ruku. Potapšati ga po ramenu.. Zbližiti se s njim. Jer obični ljudi su sve samo ne obični.

Evo osjetih se na tren ko miš komšiluka.. Neka. Valja i to probat.

SLOJ

Čitav grad prevrnuh da nađem al' ništa. Nema. Sada su vremena haj-tek materijala, sprejeva i brzih Mazalica, sunđera i raznih četkica. I konačno uđoh u jednu neuglednu radnju na kraju zaboravljene ulice. Nemaju braon, ali imaju bezbojnu. Može. Dođoh kući i krenuh s ritualom. Odvede me miris nekoliko decenija unazad..

To što dobiješ to ti je. Pitaju te za broj, probaš i ko na traci nastavljaš dalje. Znao sam da su one važne i obradovah se kad me zapadoše ganc nove. Ova dvojica prije mene dobiše neke nošene, ali reparirane. Grebu šare i sijevaju šarafi odozdo. Držim ih u ruci i zagledam zadovoljno.

Žao mi ih mazati iako su rekli da moramo to svaki dan raditi. Jedan od one dvojice je bio opčinjen laštenjem crnih ljubimica. Po vas dan bi ih trljao i bio ponosan kad bi ga pohvalili. Bilo mi je smiješno pomalo. Izgledao je kao da je maloprije slučajno ugazio u kantu gustog ulja. Mogao si se ogleđnuti u njima.

Jedinu pametnu stvar što sam uradio je da sam tražio dva broja više. Neko je to pričao i ostalo mi u glavi. Kad ideš na „ler“ klamću i hlade, ali kad obuješ to čarapa što imaš postaju veoma tople i udobne i možeš dokle hoćeš. Prva šetnja do „devetke“ i moje se skvasiše a njegove suve ko barut. Sa njegovih klizi ko sa stakla, a moje upijaju ko truleks krpa. Naučih školu.

I opet krenuh da mažem.. Nanesem, pa sačekam, pa četkam do sjaja. Kad bolje razmislim, tako bi sve trebalo da je. Da ima svoj tok. Da nema na brzinu. Da ide sloj po sloj. Da nema prečica. Evo i kuće su prestali graditi. Nego ih samo dovezu i spušte. Nema cigla po cigla, red po red, zid po zid..

Nema se vremena. A za šta se ima?

Padaju mi na pamet lego kocke.

Kako sam ih samo volio.

MERLIN

Moraš da gledaš da bi vidio..

Da progledaš prije nego pogledaš..

Da zamisliš i osmisliš prije nego okineš..

Da opažaš..

Da improvizuješ..

Da budeš nevidljiv a opet primijećen.

Da rizikuješ..

Da zabaviš i opustiš..

Da istrpiš i istraješ.

Da si zadovoljan ali ne i srećan.

Jer zadovoljstvo je gorivo a sreća opijat.

Da pustiš da ona govori o tebi a ne ti o njoj..

Jer ti nisi običan čovjek već fotograf..

Jer mnogi žele da budu ti..

Da osjete ono što ti osjećaš..

Tu magiju dok stvaraš..

Dok žmuriš i nišaniš..

Dok se boriš i znojiš..

Dok se rvaš sa sopstvenom kreacijom..

I gomilom mobilnih telefona oko tebe..

Dok znaš da imaš najveću konkurenciju na svijetu..

Dok ispijaš džin iz čaše za vodu jer jesi džin.

Dok smiruješ dah..

Dok čekaš..

Dok otvaraš..

Dok ti se brk smiješi..

Dok toneš u san držeći u jednoj ruci pobjedu a u drugoj mir.

NEŠTO KAO GOVOR

Pucaju petarde, miriše decembar..

U jednoj od najluđih godina ikad, ljudi se trude da ostanu dosljedni, i da, i ono malo razumnog što posjeduju potroše kako i dolikuje „gospođi prestupnoj“.

Čak nas ni korona nije mogla dozvati pameti, ni ratovi sopstvene proizvodnje, ni planetarno najveće inflacije da shvatimo suštinu ljudskog bivstva. Ali, miopija je bolest današnjice. Pogledi sežu najviše pedalj-dva, do svjetlećih ploča i šarenih tanjira. Za dalje nema potrebe. U ovom čudnom vremenu gdje čovjek žuri i jede, trči i priča, hoda a čita, gdje su normalni u manjini i gdje ovih dugih sve više ima, istovremeno je i teško i lako pronaci svoj mir, ograditi ga i sačuvati.

Ne razmišljajući puno, olako se odričemo svih onih klasičnih stvari prihvatajući nove. Bacaju se knjige, ploče, slike.. Buvljaci polako postaju muzeji. I tako, dok jedni bacaju, drugi skupljaju, a treći kupuju. Nisam za to da ne mrdamo, ali nisam ni da žmureći hrlimo u nepoznato i odbacujemo sve ono što je vjekovima trajalo.

Evo recimo knjiga.

I pored sve tehnologije, elektronskih biblioteka, raznih formata, pomagala, klasična knjiga je uspjela da preživi. Sedam hiljada godina traje to pisanje po papiru. Fotografija isto. Iako puno mlađa, preživjela je sve i svašta. I opet, odštampana ostaje najljepša i najmoćnija.

I knjiga i slika ne trebaju ništa osim vatre.

I možda čaše vina sa voljenom osobom.

JELKA

Izletio je na vrata uplašeno ljutitog pogleda sa đulasto okruglim stomakom, grudno leđnim tepihom, čvornovitim stopalima i vretenastim listovima ko da štikle nikad ne skida. Primijetih u ćošku bockani dokaz da je nekada služio mornaricu. U prvi mah pomislih da je go, ali kako podiže ruku da se pita, nekako i trbuh pođe za njom i zapazih usko pripijeni „speedo“ kupaći.

- Izvini, zaboravih zube – izgovori mumlajući.
- Bolje zube nego gaće – pomislih.
- Ja došao da vidim parket. Nisam znao da ovako rano lijegate. A evo i boce da ga zalijemo..
- Sad me već prepoznao i promijenio izraz lica u neki pitomiji, jer je u međuvremenu dograbio naočare sa obližneg cipelarnika.
- E fala. Nije trebalo – i počeslja beskosu glavu rukom da se upristoji malo.
- Pa red je. Nismo ni auto čestitali..
- E jes vala. Nego, ne stoj tu, aj' uđi.

Toliko je pričao o tom čudu, da i onaj koga to nije interesovalo je poželio doći makar da baci pogled.

- Ma to je staklo. Kakvo staklo, ogledalo! Kad mi sunce ubeći u sobu ne mogu oči otvoriti. Moram ko na plažu nositi sunčarice, inače očoreh.
- Pa kakav je to majstor, pa taj ti ne staje, taj samo kleči. Eto, kad kopita ima na koljena! Vazda mi je bio malo čudan, ali ajde.. Ne može čovjek pognute glave prolaziti pored živa čeljadeta. Uđosmo u priču, pa u sobu.. I stvarno, bijaše lijep, nema šta.
- Onaj stari hrastovi, znaš što je bio, vas pocrnio i rasušio se. Te se ja nekih para dočepah i rekoh da ga promijenim. Jes da je ovaj bukov.. Žena i djeca zapeli za televizor, ali rekoh sljedeće Nove ćemo. Mada, valjalo bi onaj „led“ da turim na zid. Šta misliš, a?

Klimnuh u znak slaganja.

Ne prođe par dana, kad čujem vrisku preko puta. On urla na nju, a ni ona mu ne ostaje dužna. Naselje je takvo, sve se zna. Čuje se i zveckanje kašika o tanjire a ne ovo.

- Ti i tvoja jelka! Oće žena živu jelku! Neće ka ostali. Kupovnu. Slušaj me dobro, sve ću ti štikle ošegati, kunem ti se!
- Samo probaj, pišti ona. Oči bi ti iskopala! I nije ti jelka kriva ništa. Rekla sam ti kupi plastičnu kantu, a ne saksiju s rupom!

Ništa mi nije bilo jasno. Sačekah da se nevrijeme smiri i pođoh da vidim ima li žrtava.

– Komšo! Kako ide! Je li sve u redu?

– Jeb..la je jelka! Promrsi između zuba. I te njene „dvanaestice“! Nisam joj ja kriv što je mala. Nek se ocu žali..

– Šta je bilo, reci ti tvom komšiji?

– Sad ćeš da vidiš. Pa procijeni ko je ovdje lud. Ne možemo ući ko ljudi kroz vrata nego moramo preko prozora ko lopovi. Ajde, slobodno. Uskoči.

Nikada do tad nisam vidio nešto slično. Parket se toliko podigao da je na sred sobe formirao omanje brdo. Na vrhu, nekako idilično, stajala je jelka i vrhom ubadala plafon. Sanke i polkoni ležali su u podnožju. Rupice od štikli su se presijavale okolo kao neke pahulje.

– Jesi vidio? I sta kažeš?

– Šta da kažem, dešava se..

Ovo ga još više razjari.

– Kako dešava? Jesi li još kod koga ovo vidio?!

– Nisam.

– Eto vidiš. Samo kod nas ovo ima. I neka ga ovako. Još ću da je zalivam. Zvaću televiziju nek narod vidi. Nek se smije i sprda.

Vratih se u svoju jazbinu.

Izbucani kauč.

Neravni zidovi.

Zamagljeni prozor.

Toplo.

Nakrivljena lampa.

Izgrebana ploča.

Prevrnuta knjiga.

Mirno.

Zaboravljene slike.

Iskipljena kafa.

Nježni dodir repom.

Mačka.

Sreća u udisaju.

Olovka u ruci.

Ispisani papir.

I Tačka.

ŽENA

I svaki put isto. Stojim pred njom ko dijete ispred izloga sa igračkama. Oči mi lete na sve strane. Izraz divljenja koji se ne može sakriti.

Bila je jedina žena koja me je voljela ovakvog kakav sam i nikada nije pokazala želju da nešto mijenja. Na ovakav poklon nijesam umio drugačije nego isto da uzvratim. Bila je moj kompas u džungli briga, moj racio u moru dilema. Moja skrivena punta uz koju bi se privezao i mirovao. Preslagala bi moje misli ko stare košulje. Brinula o meni kao o djetetu iako sam bio dosta stariji. U stvari i nisam. Ispenje čovjek to brdo godina i onda lagano počinje da se spušta i mentalno pomlađuje. Polako prestaju da ga interesuju sve one ozbiljne stvari i neprimjetno počinju da mu gode sve koje je odavno odbacio. Prošli put mi je donijela neke čudne slatkiše iz neke još čudnije zemlje, mikijev almanah na engleskom i iscrtane čarape.

A ja.. Ja bih je samo gledao i volio.

Ljeto je je odavno uteklo i jesen ga uveliko imitira. Taj uspavani kafe pod raspuklom maslinom uz sićušnu pijacu zaboravljenog grada, svega nekoliko srnećih skokova udaljen od mora. To parče pogleda u daljini stisnuto između dvije kamene zgrade. To sunce koje se lijeno kotrlja po okolnim krovovima. Taj vjetar blag, baš kao njeni dlanovi koji klize niz moje lice. Stiska me za bradu. Miriše mi kožu. Provlači dugačke prste kroz namještenu kosu. Osjećam vrhove noktiju i ježim se. Šapće mi na uvo nerazumljive riječi. Pišem joj stihove po ruci. Lakira nokte i griješi. Ljuti se. Smijem se.

Konobar donosi piće da časti. Isčuđavamo se.

– Vi ste prvi par koji se voli danas – kaže.

– Mi se stalno volimo kada smo zajedno – odgovaramo. Kad nismo čeznemo, sanjamo i živimo od usanjanog.

Odlazi i donosi još par pića. Opet se čudimo.

– Ovo je za vašu mladost koju nosite.

– Ova mladost ima sto godina.

– Pa baš zato – odgovara i stidljivo nestaje.

Nazdravljamo. Danu, mjestu, nama, moru.. Ljudi sa pijace ispred nas polako pakuju stvari i odlaze. Uskoro ćemo i mi. Spušta se zavjesa i scena se prazni. Čak i more polako raspreda postelju, umiruje talase i sprema se za počinak. Mame nas mirisi obližnje pekare. Umašćeni prsti. Prosuti pistaći. Muzika sa radija. Pored mene žena. Žena za cijeli život.

Znaj da bih izabrao tebe.

Izabrao bih tebe hiljadu puta više.

Da je do mene, već bih bio tu

da te držim celu noć.

Ili ceo svoj život.

(Bukovski)

ČOVJEK SA DVA OKA

Tog dana nisam htio da kupujem na uobičajen način, već produžih da se lično vidimo i da na licu mjesta zaključimo u čemu je problem. Preko telefona mi je svaki put zvučao kulturno i ljubazno, ali u zadnje vrijeme nije se javljao već njegov sin, a kvalitet tog žutog praha stalno je oscilovao. Čas bi bio blijed, čas zlatno žut, čas sladak kakav i treba da bude, čas bi imao neku grčinu u sebi.

Dođoh kolima dokle se moglo i nastavih kroz šumu pješke. Skromna kamena građevina sa lučnom šupljinom po sredini, prozorčeto okićenim pocijepanom paučinom i protrulim drvenim vratima pojavi se ispred. Ogromno vrbovo stablo milovalo je svojim dugačkim bičevima limeni krov. Ispred, kao krokodil koji miruje i vrebava žrtvu izvirivao je potopljen čun.

Ono što nikad do tada nisam osjetio bila je buka i tišina u isto vrijeme. Šum vode, škripa točka i cvrkut ptica činili su jedinstvenu muziku. Sjedoh uz samu obalu da odlušam barem dio koncerta tog veličanstvenog orkestra. Sa „punim pravom“ bijah se taj dan naoštrio, ali kako dođoh na ovo mjesto sve nekako nesta i kliznu niz rijeku.

Uđoh miran i okupan. Dočeka me povijena brašnjava figura širokog osmjeha, debelih tamnih vjeđa i rijetke bijele brade. Iznenadi me njegov stisak šake. Duži i jači od uobičajenog. Tek kad skinu kačket i primače se prozoru primijetih njegove oči. Bile su izrazito različitih boja. Jedno pepeljasto sivo, a drugo med žuto. U prvi mah htjedoh da se našalim i pitam je li mu šta svoje Dejvid Bouvi, ali brzo odustah shvatajući da to ne bi bilo primjereno ovom trenutku. Zaustavi kamen, zaglavi točak, donese rakiju, sjedosmo na škanj i krenusmo u priču. Ja mu ispričah svoju, on meni krenu njegovu.

– Znas li sta je ušur?

– A okle..

– Davno, dok jos novca nije ni bilo toliko, dolazili bi ljudi kod vodeničara i donosili žito. Ovaj bi im usluge naplaćivao tako što bi od svakog uzeo po jedan dio brašna koje samelje.

– Izvinite, ali kakve veze to ima sa ovom našom pričom? Danas novca i bankomata ima na svaki ćošak. Kupuje se i plaća karticama, ispisuju se čekovi..

– Ima, i te kako. Ja recimo nikom ne uzimam novac. Ne želim. Uzimam svoj dio u brašnu, pakujem ga u papirne džakove i moj sin ih dalje prodaje.

– I dalje mi nije jasno.

– To žito što sameljem nosi nečiju muku, znoj.. Lakše mu je da dà ušur nego da plaća novcem. Ja ga opet nudim drugima da i oni osjete ono sto ja osjećam..

– Znači li to da kad ispečem proju od tog brašna jedem nečiji ušur? I da je zato brašno različito?

– Upravo tako. E da, ovako i moj sin ima posla. Zna se i za mene i za njega, i na neki način za sve one ljude koji sade, žanju i donose ovo žuto i bijelo zlato.

– Vidim stalno pogleduješ u moje oči. Jesi li se ikad zapitao zašto imamo dva a ne jedno na sredini? Mogli bi i s njim normalno vidjeti. Ali, ako zatvoriš jedno i pogledaš, vidjećeš jednu sliku. Ako zatvoriš ono drugo i pogledaš, slika će biti drugačija. Eto zato je nas ovaj odozgo obilježio. Da stalno podsjećamo da sve ima dvije strane, dva pogleda na iste stvari..

– Začamah.. Nego, da ja uzmem svoj ušur pa da palim.

– Evo ga tu, pa ti kako hoćeš. Ja imam vremena za izvoz.

Vraćam se nazad i ko pokvarena lutka žmirim čas na jedno, čas na drugo oko. Umalo me jedan ne zakači na ulazu u grad. Zvaću „malog“ sledeći put. Nemam ja toliko očiju koliko on misli.

PJESMIČAK NAŠ

Možda ti se ponekad učini da te ne volim.

Ali ja te baš tada najviše volim.

Kad je ne pokazujem, najviše dokazujem.

Kad je kažem umanjim je

Kad pokažem uprljam je

Jer ljubav nisu riječi.

Ni pjesme ni pokloni.

Ljubav su radio talasi.

Nešto nevidljivo i neobjašnjivo

Nešto što putuje kroz etar

E, da!

Ljubav je vjetar!

Topao ljetnji vjetar.